

ภาคผนวก

หน้า

ภาคผนวก ก.	สมุดบัญชีรับ-จ่ายในครัวเรือน	ก-1
ภาคผนวก ข.	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการเลี้ยงโคนมในระบบสหกรณ์	ข-1
ภาคผนวก ค.	รายงานการดำเนินงานที่ประเทศอังกฤษ	ค-1
ภาคผนวก ง.	แบบสอบถาม	ง-1
ภาคผนวก จ.	ข้อตกลงเขตการค้าเสรี กับ ผลกระทบต่อประเทศไทย	จ-1
ภาคผนวก ฉ.	แบบฟอร์มข้อมูลนำเข้าซอฟต์แวร์	ฉ-1

ภาคผนวก ก.

สมุดบัญชีรับ-จ่ายในครัวเรือน

ที่มา : กรมตรวจบัญชีสหกรณ์

http://www.cad.go.th/download/book_sermsang.pdf

พระราชดำรัส
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ภูมิพลอดุลยเดช

“ทำบัญชีให้เห็นว่าสมดุลไม่ขาดทุน ถ้าทุกคนสามารถที่จะทำให้พอดีไม่ขาดทุน
ประเทศชาติไม่ขาดทุนแน่ และประเทศชาติขาดทุนอย่างนี้ ไม่ขาดทุน อยู่รอด
ข้อสำคัญเป็นอย่างนี้ ที่ว่าเศรษฐกิจพอเพียงไม่ใช่พอเพียงในการบริโภค
แต่ให้พอเพียงในการมีชีวิตอยู่บางคนก็อาจจะรวยได้ทีเดียว”

ภาคผนวก ข.

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการเลี้ยงโคนมในระบบสหกรณ์

สำนักพัฒนาธุรกิจสหกรณ์

กรมส่งเสริมสหกรณ์

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการเลี้ยงโคนมในระบบสหกรณ์

1. ชื่อโครงการ

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการเลี้ยงโคนมในระบบสหกรณ์

2. หน่วยงานผู้รับผิดชอบ และให้การสนับสนุนโครงการ

2.1 หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการ

- 1) กรมส่งเสริมสหกรณ์
- 2) สหกรณ์โคนม/เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมที่เข้าร่วมโครงการ

2.2 หน่วยงานที่ให้การสนับสนุนโครงการ

- 1) กรมปศุสัตว์
- 2) ชุมชนสหกรณ์โคนมแห่งประเทศไทย จำกัด
- 3) องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย
- 4) สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

3. หลักการและเหตุผล

อาชีพการเลี้ยงโคนมในประเทศไทยมีความเจริญก้าวหน้ามาตามลำดับ โดยได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ต้น เพื่อให้มีผลผลิตทดแทนการนำเข้านมและผลิตภัณฑ์นมที่เพิ่มสูงขึ้นทุก ๆ ปี รวมทั้งเพื่อเป็นการสร้างงาน สร้างรายได้ และพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้น มีความมั่นคง ยั่งยืน จนกระทั่งในปี 2548 มีปริมาณโคนมรวมทั้งสิ้น 478,836 ตัว และมีเกษตรกรเลี้ยงโคนมรวม 23,374 ครัวเรือน โดยมีปริมาณน้ำนมดิบที่ผลิตได้รวมทั้งสิ้น 778,767.55 ตัน รวบรวมโดยศูนย์รวบรวมนมของสหกรณ์ 96 สหกรณ์ และศูนย์เอกชน 60 ศูนย์ ปริมาณน้ำนมดิบที่ศูนย์รวบรวมนมของสหกรณ์รวบรวมได้รวม 555,197.47 ตัน หรือร้อยละ 71.29 และศูนย์เอกชนรวบรวมได้รวม 223,570.08 ตัน หรือร้อยละ 28.71 ของปริมาณน้ำนมดิบที่ผลิตได้ทั้งประเทศ

อย่างไรก็ตามอุตสาหกรรมการเลี้ยงโคนมของไทยในปัจจุบันนี้ เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมยังมีความเสี่ยงและยังขาดความมั่นใจในอาชีพอยู่มาก อันเนื่องมาจากนโยบายการเปิดเสรีทางการค้าภายใต้ WTO และ FTA ซึ่งจะทำให้มีการแข่งขันทางการค้าที่รุนแรงขึ้น รวมทั้งมีผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจที่ชะลอตัว อัตราดอกเบี้ยขาขึ้น น้ำมันแพง และค่าครองชีพที่เพิ่มสูงขึ้น ประกอบกับยังมีปัญหาที่สำคัญที่ส่งผลกระทบโดยตรงต่อการอยู่รอดของเกษตรกรผู้มีอาชีพการเลี้ยงโคนมหลายประการ ได้แก่

- ต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้น เฉลี่ย 10.50 บาท/กก. ขณะที่เกษตรกรขายผลผลิตได้ราคาเฉลี่ย 11.52 บาท/กก. โดยมีต้นทุนของอาหารสัตว์สูงขึ้นมากและอยู่ในสัดส่วนมากกว่าร้อยละ 60 ของต้นทุนทั้งหมด

- ประสิทธิภาพการให้ผลผลิตของแม่โคนมยังต่ำ เฉลี่ย 11.50 กก./ตัว/วัน

- สัดส่วนแม่โครีดนมต่อโคนมทั้งหมดยังต่ำ โดยมีอัตราส่วน 40.28: 59.72 และยังมีแนวโน้มสัดส่วนแม่โครีดนมจะน้อยลงอีก

- คุณภาพน้ำนมดิบมีเปอร์เซ็นต์เนื้อมรวม (Total Solid) ที่ 12.17 ± 0.86 ซึ่งยังต่ำกว่ามาตรฐาน และมีค่า Somatic cell เฉลี่ย $549,910 \pm 704,614$ เซลล์/มล. ซึ่งสูงกว่าค่ามาตรฐาน โดยมีสาเหตุจากปัญหาการจัดการฟาร์ม สุขศาสตร์การรีดนมและระบบเครื่องรีดนมทำให้เต้านมอักเสบ

- ขนาดฟาร์มโคนมกว่า 60 เปอร์เซนต์ เป็นฟาร์มรายย่อย เกษตรกรมีแม่โครีดนมไม่เกิน 20 ตัว และมีเงินทุนน้อย

- การขนส่งแพงขึ้น เนื่องจากราคาน้ำมันแพงขึ้น

- ผลิตภัณฑ์นมของไทยยังไม่หลากหลาย มีเฉพาะผลิตภัณฑ์นม UHT และนมพาสเจอร์ไรส์

- อัตราการบริโภคนมของประชากรยังค่อนข้างต่ำ

- ความไม่สมดุลระหว่างการผลิตและการตลาด

- การบริหารจัดการและการกำหนดนโยบายของภาครัฐยังขาดองค์กรที่รับผิดชอบ

ทั้งระบบ

ปัญหาดังกล่าวข้างต้นนี้ ผู้ที่เกี่ยวข้องตั้งแต่เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม สหกรณ์โคนม/ศูนย์รวบรวมนม ผู้ประกอบโรงงานแปรรูปนม และภาคราชการ จะต้องร่วมมือกันรีบเร่งแก้ไขปัญหให้ได้โดยเร็ว เพราะไม่เช่นนั้นแล้ว จะเกิดอันตรายอย่างยิ่งแก่อุตสาหกรรมโคนมของไทยในอนาคตโดยเฉพาะเกษตรกร อาจจะต้องเลิกกิจการเป็นลำดับแรก และนำมาซึ่งการล่มสลายของอุตสาหกรรมโคนมของไทยทั้งระบบ ดังนั้น กรมส่งเสริมสหกรณ์ จึงเห็นความจำเป็นเร่งด่วนจะต้องจัดทำ “โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการเลี้ยงโคนมในระบบสหกรณ์” เพื่อมุ่งแก้ไขปัญหที่เกิดผลกระทบโดยตรงในระดับฟาร์ม/ตัวเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม ซึ่งถือเป็น Supply chain ลำดับแรก โดยเฉพาะปัญหาเร่งด่วน คือ ต้นทุนการผลิต ประสิทธิภาพการผลิต คุณภาพน้ำนมดิบ และการบริหารจัดการขนาดฟาร์มที่เหมาะสม

4. วัตถุประสงค์

- 4.1 ลดต้นทุน และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตน้ำมันดิบของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม
- 4.2 พัฒนาคุณภาพน้ำมันดิบให้ได้มาตรฐานเพื่ออุตสาหกรรมนมไทยและผู้บริโภค

5. วิธีดำเนินการ

5.1 ผลิตโคสาวท้องคุณภาพดีทดแทนแม่โคคัดทิ้งหรือทดแทนฝูง โดยส่งเสริมและสนับสนุนปัจจัยด้านวิชาการและเงินทุนในลักษณะปลอดต้นทุนและดอกเบี้ยเป็นเวลา 2 ปี และในปีต่อไปคิดอัตราดอกเบี้ยต่ำไม่เกินร้อยละ 1 ต่อปี ให้สหกรณ์โคนมจัดตั้งศูนย์ผลิตโคนมสาวคุณภาพดีรวมทั้งเป็นเงินทุนหมุนเวียนและค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการในการรวบรวม / เลี้ยงดูลูกโคนมเพศเมียตามหลักวิชาการที่ถูกต้อง เพื่อให้สามารถเจริญเติบโตได้ขนาด น้ำหนักเหมาะสมตามมาตรฐานอายุและสายพันธุ์ แทนเกษตรกรสมาชิก อันเป็นแนวทางหนึ่งที่จะทำให้ลดต้นทุนและภาระค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูลูกโคนมเพศเมียจนถึงระยะเวลาให้ผลผลิต และได้โคนมสาวท้องคุณภาพดีทดแทนแม่โคนมที่คัดทิ้งหรือทดแทนฝูง ซึ่งจะช่วยให้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตน้ำมันดิบและรายได้ให้แก่เกษตรกรสมาชิกผู้เลี้ยงโคนมต่อไปอีกด้วย

เป้าหมาย

- (1) ผลิตโคสาวท้องคุณภาพดี ปีละ 3,000 ตัว
- (2) สหกรณ์โคนมที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 15 สหกรณ์ โดยแต่ละสหกรณ์จะต้อง
 - 1) มีที่ดินพร้อมสำหรับดำเนินโครงการ
 - 2) มีปริมาณ โคนมเพศเมียรวมในสหกรณ์ไม่น้อยกว่า 2,000 ตัว
 - 3) แสดงความประสงค์สมัครใจเข้าร่วมโครงการ
- (3) เงินกองทุนพัฒนาสหกรณ์สำหรับให้สหกรณ์นำไปดำเนินโครงการ
จำนวน 125 ล้านบาท

ระยะเวลาดำเนินการ ตั้งแต่ปี 2550 – 2557 รวม 8 ปี

วิธีการ

- (1) คัดเลือกสหกรณ์ที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการ โดยคณะทำงานโครงการที่จัดตั้งขึ้นโดยกรมส่งเสริมสหกรณ์
- (2) กรมส่งเสริมสหกรณ์สนับสนุนเงินทุนจากกองทุนพัฒนาสหกรณ์ในลักษณะปลอดต้นทุนและดอกเบี้ยเป็นเวลา 2 ปี และในปีต่อไปคิดอัตราดอกเบี้ยไม่เกินร้อยละ 1 ต่อปี สำหรับเป็นเงินลงทุนในอาคารสิ่งปลูกสร้าง เครื่องมือ อุปกรณ์และปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็น และเงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินงานและบริหารจัดการในโครงการ โดย

- 1) วงเงินกู้สำหรับเป็นเงินลงทุนในอาคารสิ่งปลูกสร้าง เครื่องมือ อุปกรณ์และปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นของสหกรณ์ จำนวน 50 ล้านบาท
- 2) วงเงินกู้สำหรับเป็นหมุนเวียนในการดำเนินงานและบริหารจัดการใน โครงการของสหกรณ์ จำนวน 75 ล้านบาท
- (3) สหกรณ์จัดสร้างโรงเรียน สิ่งปลูกสร้าง เครื่องมืออุปกรณ์และปัจจัยพื้นฐานที่ จำเป็น หรือจัดตั้งศูนย์ผลิตโคนมสาวคุณภาพดี พร้อมกับจัดเตรียมความพร้อม ของพนักงานเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ฯ
 - 1) สำหรับลูกโคนมเพศเมียอายุ 15 – 30 วัน
 - 2) สำหรับโคนมสาวรุ่นรอการผสมเทียม
 - 3) สำหรับโคนมสาวที่ผ่านการผสมเทียมจนตั้งท้องได้ประมาณ 3-5 เดือน
- (4) สหกรณ์รับซื้อ หรือรับฝากลูกโคนมเพศเมียอายุ 15 – 30 วัน ตามคุณลักษณะที่ กำหนด
- (5) ลูกโคนมจะได้รับการเลี้ยงดูตามหลักวิชาการ จนอายุ 15 เดือน หรือมีน้ำหนัก ประมาณ 300 กิโลกรัม จึงทำการผสมเทียมในโคนมสาวจนตั้งท้องได้ ประมาณ 3 – 5 เดือน จึงจำหน่าย หรือส่งมอบคืนให้แก่เกษตรกร/สมาชิกที่เข้า ร่วมโครงการ
- (6) โคนมสาวท้องจะจัดจำหน่าย/ส่งมอบคืน โดย
 - 1) จำหน่ายคืน/ส่งมอบคืนให้แก่เจ้าของเดิมก่อน
 - 2) จำหน่ายแก่เกษตรกร/สมาชิกที่ไม่ได้นำโคนมเข้าร่วมโครงการ โดยต้องแจ้งความจำนง และผ่านการคัดเลือก หรือได้รับการรับรอง จากสหกรณ์ต้นสังกัดก่อน
 - 3) เกษตรกร/สมาชิกจะต้องชำระค่าซื้อคืน หรือค่าเลี้ยงดูโคนมสาว ท้องที่รับไป
 - 4) ทดแทนฝูงให้กับสหกรณ์โดยจ่ายเป็นเงินสด หรือหักจ่ายจากค่าน้ำนมดิบที่เกษตรกร/สมาชิกส่งให้สหกรณ์ในราคาที่กำหนดจนเสร็จสิ้นโดยไม่มีดอกเบี้ย หรือดอกเบี้ยต่ำ
- (7) สหกรณ์โคนมต้องส่งชำระคืนเงินและดอกเบี้ยให้แก่กรมส่งเสริมสหกรณ์ ตั้งแต่ปีที่ 3 ของโครงการเป็นต้นไปในสัดส่วนปีละไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของ เงินกู้ ทั้งหมดพร้อมด้วยดอกเบี้ย และชำระคืนเงินกู้เสร็จสิ้นภายใน 8 ปี

- ตัวชี้วัด** (1) สหกรณ์สามารถผลิตโคสาวท้องคุณภาพดี ปีละไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ของเป้าหมายนับแต่ปีที่ 2 ของโครงการ
- (2) สหกรณ์สามารถส่งชำระคืนต้นเงินกู้และดอกเบี้ยได้ตามกำหนด

5.2 ผลิตอาหารหยาบ หรือข้าวโพดหมัก (Corn Silage) สำหรับโคนม โดยส่งเสริมและสนับสนุนปัจจัยด้านวิชาการและเงินทุนในลักษณะปลอดต้นเงินและดอกเบี้ยเป็นเวลา 1 ปี และในปีต่อไปคิดอัตราดอกเบี้ยต่ำไม่เกินร้อยละ 1 ต่อปี ให้สหกรณ์โคนมจัดตั้งศูนย์ผลิตอาหารหยาบ หรือข้าวโพดหมัก (Corn Silage) ไว้บริการแก่เกษตรกรสมาชิก รวมทั้งเป็นเงินทุนหมุนเวียนและค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการในการผลิต เพื่อให้แม่โคนมของเกษตรกรสมาชิกได้รับอาหารหยาบคุณภาพดี และราคาถูกลงตลอดทั้งปี ไม่ใช่เพียงเฉพาะในบางฤดูกาลเท่านั้น ซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งในการลดต้นทุนการผลิตและยังทำให้แม่โคนมสามารถให้ผลผลิตเต็มที่ตามศักยภาพของพันธุ์กรรมที่มีอยู่ และน่านมดิบที่ได้มีคุณภาพดี

- เป้าหมาย** (1) ผลิตอาหารหยาบ หรือข้าวโพดหมัก (Corn Silage) ปีละ 80,000 ตัน
- (2) สหกรณ์โคนมที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 20 สหกรณ์ โดยแต่ละสหกรณ์จะต้อง
- 1) มีที่ดินพร้อมสำหรับดำเนินโครงการ
 - 2) มีปริมาณแม่โครีคนมรวมในสหกรณ์ไม่น้อยกว่า 500 ตัว
 - 3) แสดงความประสงค์สมัครใจเข้าร่วมโครงการ
- (3) เงินกองทุนพัฒนาสหกรณ์สำหรับให้สหกรณ์นำไปดำเนินโครงการ จำนวน 260 ล้านบาท

ระยะเวลาดำเนินการ ตั้งแต่ปี 2550 – 2554 รวม 5 ปี

วิธีการ

- (1) คัดเลือกสหกรณ์ที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการโดยคณะทำงานโครงการที่จัดตั้งขึ้นโดยกรมส่งเสริมสหกรณ์
- (2) กรมส่งเสริมสหกรณ์สนับสนุนเงินทุนจากกองทุนพัฒนาสหกรณ์ในลักษณะปลอดต้นเงินและดอกเบี้ยเป็นเวลา 1 ปี และในปีต่อไปคิดอัตราดอกเบี้ยไม่เกินร้อยละ 1 ต่อปี สำหรับเป็นเงินลงทุนในสิ่งปลูกสร้าง เครื่องมืออุปกรณ์ และปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็น และเงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินงานและบริหารจัดการในโครงการโดย

- 1) วงเงินกู้สำหรับเป็นเงินลงทุนในอาคารสิ่งปลูกสร้าง และ
ปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นของสหกรณ์ จำนวน 50 ล้านบาท
- 2) วงเงินกู้สำหรับค่าเครื่องจักรและอุปกรณ์ จำนวน 100 ล้านบาท
- 3) วงเงินกู้สำหรับเป็นหมุนเวียนในการดำเนินงานและบริหารจัดการใน
โครงการของสหกรณ์ จำนวน 110 ล้านบาท
- (3) สหกรณ์จัดสร้างโรงเรือน สิ่งปลูกสร้าง เครื่องมืออุปกรณ์และปัจจัยพื้นฐานที่
จำเป็นสำหรับตั้งศูนย์ผลิตอาหารหยาบ หรือข้าวโพดหมัก (Corn Silage) เช่น
Bunker รถแทรกเตอร์ เครื่องจักรและอุปกรณ์ พร้อมกับการเตรียมความพร้อม
ของพนักงาน เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ฯ โดยสามารถตั้งเป็นศูนย์ผลิตใหญ่เพียง
ศูนย์เดียว หรือกระจายศูนย์ผลิตตามกลุ่มสมาชิกได้ตามความเหมาะสม
- (4) การผลิตอาหารหยาบ หรือข้าวโพดหมัก (Corn Silage) ทำโดยการนำต้น
ข้าวโพดพร้อมฝัก อายุ 70 – 80 วัน มีลักษณะเป็นฝักนํ้านม ความชื้นของต้น
ข้าวโพด 62 – 68% มา Chop เป็นชิ้นเล็ก ๆ ขนาดความยาวไม่เกิน 1/2 - 2/3
นิ้ว แล้วอัดเข้าเก็บไว้ในไซโล แบบ Bunker โดยเก็บภายใต้สุญญากาศ เพื่อให้
เกิดการหมักของต้นข้าวโพดโดยเชื้อจุลินทรีย์ที่ไม่ต้องใช้ออกซิเจน เป็นเวลา
21 วัน ขบวนการหมักนี้จะทำให้เกิดกรด Lactic ซึ่งทำให้โคนมได้ใช้
ประโยชน์จากต้นข้าวโพดมากขึ้น
- (5) เกษตรกร/สมาชิกชำระค่าอาหารหยาบหรือข้าวโพดหมักให้กับสหกรณ์โดย
จ่ายเป็นเงินสด หรือหักจ่ายจากค่านํ้านมดิบที่เกษตรกร/สมาชิกส่งให้สหกรณ์
ในราคาที่กำหนดจนเสร็จสิ้นโดยไม่มีดอกเบี้ย หรือดอกเบี้ยต่ำ
- (6) สหกรณ์โคนมต้องส่งชำระคืนต้นเงินและดอกเบี้ยให้แก่กรมส่งเสริมสหกรณ์
ตั้งแต่ปีที่ 2 ของโครงการเป็นต้นไปในสัดส่วนปีละไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของ
เงินกู้ทั้งหมดพร้อมด้วยดอกเบี้ย และชำระคืนเงินกู้เสร็จสิ้นภายใน 8 ปี

- ตัวชี้วัด**
- (1) สหกรณ์สามารถผลิตอาหารหยาบ หรือข้าวโพดหมัก (Corn Silage) ปีละไม่
น้อยกว่า ร้อยละ 70 ของเป้าหมายนับแต่ปีที่ 2 ของโครงการ
 - (2) สหกรณ์สามารถส่งชำระคืนต้นเงินกู้และดอกเบี้ยได้ตามกำหนด

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 6.1 ทำให้อาชีพการเลี้ยงโคนมมีการพัฒนา มีความมั่นคง
- 6.2 อุตสาหกรรมโคนมไทยมีความเข้มแข็ง มีประสิทธิภาพ แข่งขันได้
- 6.3 ผลผลิตน้ำนมดิบมีคุณภาพ ได้มาตรฐาน

สำนักพัฒนาธุรกิจสหกรณ์

กรมส่งเสริมสหกรณ์

<http://webhost.cpd.go.th/sps/Document/livestock/milk.doc> Loaded : 30/12/2549

ภาคผนวก ค

รายงานการดูงานที่ประเทศอังกฤษ

ผู้วิจัยเดินทางไปประเทศอังกฤษ และได้เข้าพบและขอสัมภาษณ์ผู้บริหาร The Royal Association of British Dairy Farmers

ผู้ให้สัมภาษณ์

1. Mr. Nick Everington

ตำแหน่ง Chief Executive

2. Mr. W. Henry E. Lewis

ตำแหน่ง Livestock Export Marketing Manager

3. Mr. Bob Wills

ตำแหน่ง Executive ของ British Livestock Genetics Consortium Ltd.

ได้รับทราบข้อมูลการทำฟาร์มโคนมที่ประเทศอังกฤษว่ามีแนวโน้มด้านต้นทุนการทำฟาร์ม และต้นทุนน้ำมันดิบจะแพงขึ้น โอกาสในการแข่งขันกับ ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ประเทศเนเธอร์แลนด์ ประเทศออสเตรเลีย ประเทศนิวซีแลนด์ มีความเข้มข้นมากขึ้น จึงทำให้ผู้ประกอบการฟาร์มโคนมมีแนวโน้มลดลงแต่ขนาดฟาร์มขยายขึ้น คือ เพื่อนบ้านขายให้กัน เมื่อลูกหลานเลิกทำ ไปทำธุรกิจอื่นๆ เพราะเกษตรกรขาดทุน รัฐบาลให้ความช่วยเหลือน้อยลง

หน้าที่หลักของ The Royal Association of British Dairy Farmers (RABDF) คือ

- I. การมีอิทธิพลและเจรจากับรัฐบาล โดยมีกรรทำหน้าที่ย่อย คือ ประชุมใน
 - Dairy Supply Chain Forum
 - ประชุมประจำกลุ่มกับผู้ดำเนินการกำหนดนโยบายด้านนม
 - ประชุมกับกลุ่มตัวแทนผู้กำหนดมาตรฐานอาหาร
 - ประชุมกับหน่วยงานรัฐบาลที่เกี่ยวข้อง
- II. ถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับชาวนา โดยทำในรูปแบบต่างๆ คือ
 - Annual National Dairy Conference
 - Herd Managers Courses
 - Plunkett Milk Group Conference-joint organizers
 - College Lectures Day

- Farmer Open Days-gold cup Winner
- Milk Digest Newsletter-Member (ทุก 2 เดือน)
- III. Government Inquiries โดยดำเนินการ
 - Milk Marque Inquiry hearing
 - Dispensing by veterinary surgeons (The Marsh Report)
 - The cost of animal medicines
 - EFRA Com. Evidence-Milk price
- IV. ส่งเสริมให้มีการเปลี่ยนแปลงพัฒนาโครงการ
 - Positive links with M D C , Dairy UK. , Dairy Council and Society of Dairy Tech.
 - Encourage young people and excellence through competing
- V. The RABDF Independent Guidelines For Dairy Costing
- VI. Supporting Re-structing
 - Established the RABDF/NFU National Working Party of Milk Groups
 - Financial and physical support to the Federation of Milk Producer champion
- VII. Farmer-Director Training
 - Aim-to improve the competitiveness of milkgroups.
 - Targets existing and aspiring farmer.
- VIII. Working with others
 - Administration of Checs
 - Administration of the Dairy Sceince Forum
 - RUMA Alliance
- IX. Dairy Event สำหรับเกษตรกรและคนที่ค้าขายในวงการ

คนที่อยู่ในธุรกิจเป็นสมาชิก โดยเป็นเกษตรกรที่ทำฟาร์มโคนม และมีการเลือกกรรมการ 5 คน แต่ละปีมาทำงาน 3 ปี จะมีการเลือกคนใหม่ให้เป็นทั้งหมด 15 คน ทำในเดือน สิงหาคม และต้องเคยทำฟาร์มโคนมมา 2 ปีก่อนจะเป็นกรรมการ

แหล่งเงินมาจาก

1. ค่าสมาชิก £ 30 /ปี
2. ค่าสมาชิกจาก Company
3. มีการลงทุนเรื่องไปทำกิจกรรมด้านการจัดการต่างๆและให้เช่าอาคารในงาน Dairy Event ที่จัดทำได้ดีที่สุดในโลกมีการแสดงวิวัฒนาการด้านนี้
4. มี Young Farmer Organization จัดให้เกษตรกรทั่วไปมีอายุระหว่าง 10-18 ปี มาเรียนรู้การทำงานด้านการทำฟาร์มโคนม

ภาคผนวก ง.

แบบสอบถาม

แบบสอบถามโครงการวิจัยเรื่อง
"ต้นทุนการผลิตน้ำมันดิบ "

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

1.2 อายุ ปี

1.3 การศึกษา

☐ จบชั้นประถมศึกษา

☐ จบอนุปริญญา/ปวส.

☐ จบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

☐ จบปริญญาตรี

☐ จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.

☐ สูงกว่าปริญญาตรี

☐ ไม่ได้เข้ารับการศึกษ

1.4 เลี้ยงโคนมเป็น

☐ อาชีพหลัก จำนวนปีที่เลี้ยงนับถึงปัจจุบัน ปี

☐ อาชีพเสริม จำนวนปีที่เลี้ยงนับถึงปัจจุบัน ปี

1.5 ท่านเคยผ่านการอบรมเกี่ยวกับการเลี้ยงโคนมหรือไม่

☐ เคยผ่านการอบรม เรื่อง

☐ ไม่เคย

1.6 จำนวนคนในครอบครัวคน จำนวนคนในครอบครัวที่ช่วยงานเลี้ยงโคนม..... คน

1.7 รายได้ของครอบครัวต่อปี (คิดรวมทั้งอาชีพหลักและอาชีพเสริม –ถ้ามี)

☐ ต่ำกว่า 30,000 บาท

☐ 50,001 - 70,000 บาท

☐ 30,001 – 50,000 บาท

☐ 70,001 – 90,000 บาท

☐ สูงกว่า 90,000 บาท (ระบุ) บาท

1.8 แหล่งเงินทุนที่ใช้ในการทำฟาร์มโคนม

☐ เงินทุนของตนเอง

เงินทุนของครอบครัว

☐ เงินกู้สหกรณ์

เงินกู้ธนาคาร

☐ เงินกู้นอกระบบ

แหล่งอื่น(โปรดระบุ)

1.9 เป็นสมาชิกสหกรณ์ จำนวนปีที่ เป็นสมาชิ นับถึงปัจจุบัน.....ปี

1.10 ท่านเห็นว่าสหกรณ์โคนมที่ท่านเป็นสมาชิกดำเนินงานเป็นอย่างไร

☐ ดีแล้ว

พอใช้

☐ อยากให้ปรับปรุง ในเรื่อง.....

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับกำลังผลิต

2.1 การจัดหาโคนมมาเลี้ยง (ตอบได้มากกว่าหนึ่งข้อ)

ลำดับที่	สายพันธุ์โคนม	จำนวนที่ซื้อเอง (ตัว)	ผสมพันธุ์เอง (ตัว)	จัดหาจากแหล่งต่าง ๆ (ระบุแหล่งที่มา) (ตัว)
1	พันธุ์ชาวดำ			
2	พันธุ์อื่นๆ (ระบุ).....			
3	รวมทุกพันธุ์			

2.2 รายละเอียดของโคนมที่เลี้ยงในปัจจุบัน (ตอบได้มากกว่าหนึ่งข้อ)

ลำดับที่	ประเภทโคนมที่เลี้ยง	รวมทุกพันธุ์ (ตัว)	พันธุ์ชาวดำ (ตัว)	พันธุ์อื่นๆ (ตัว)
1	แม่โครีดนม			
2	โคสาวท้อง			
3	โคท้องว่าง			
4	โคสาวรุ่น			
5	ลูกโคเพศเมีย			
6	ลูกโคเพศผู้			
7	จำนวนโครวม			

2.3 เนื้อที่ที่ใช้ในการเลี้ยงโคนม (ตอบได้มากกว่าหนึ่งข้อ)

ลำดับที่	ใช้ที่ดินของ	เนื้อที่ในการเลี้ยงโคนม (ไร่/งาน/ตรว.)
1	ของตนเอง	
2	ของครอบครัว	
3	เช่าที่ดินผู้อื่น	
4	ของ.....	
5	รวม	

4 อาคารที่ใช้ในการเลี้ยงโคนม (ตอบ ได้มากกว่าหนึ่งข้อ)

ลำดับที่	ประเภทอาคารโรงเรือน	จำนวน (แห่ง)	สร้างเอง / จ้างเหมา ภายนอก	มูลค่า โดยประมาณ (บาท)	อายุใช้งาน โดยประมาณ (ปี)	ใช้งานมาแล้ว (นับจากวันได้มา) (ปี)
1	คอกที่ฟักโคนม					
2	โรงเก็บอาหาร /วัสดุ /เครื่องใช้					
3	โรงรีดโคนม					
4	 (ระบุลักษณะอาคาร)					
5	รวม					

ทรัพย์สินอื่น ๆ ที่ใช้ในการเลี้ยงโคนม (ตอบ ได้มากกว่าหนึ่งข้อ)

ลำดับที่	ประเภททรัพย์สิน	จำนวน หน่วย	สร้างเอง / จัดซื้อ/ จ้างเหมา	มูลค่า โดยประมาณ (บาท)	อายุใช้งาน โดยรวม(ปี)	ใช้มาแล้ว (ปี)
1	ชุดเครื่องรีดนม					
2	ถังรีดนม					
3	ถังบรรจุนม					
4	เครื่องชั่ง					
5	เครื่องสูบน้ำ / เครื่องปั่นไฟ					
6	รถยนต์ / รถบรรทุก / รถอื่น ๆ.....					
7	รถเข็น.....					
8	รถตัดหญ้า / อุปกรณ์ตัดหญ้า					
9	รั้วล้อมคอกโคนม					
10	รั้วล้อม (บ้าน / พุ่หญ้า)					
11						
12						
13	รวม					

2. 6 จำนวนผลผลิตโดยประมาณเฉลี่ยต่อวัน (ถ้าท่านไม่สามารถตอบแยกตามสายพันธุ์ ให้ตอบโดยใช้จำนวนรวมในแถวสุดท้าย)

ลำดับที่	สายพันธุ์โคนม	จำนวน น้ำนมดิบ โดยเฉลี่ยต่อ เดือน (กก.)	จำนวน น้ำนมดิบ สูงสุดต่อเดือน (กก.)	จำนวน น้ำนมดิบ ต่ำสุด (กก.)	เปอร์เซ็นต์ ไขมัน โดยเฉลี่ย	เปอร์เซ็นต์ โปรตีน โดยเฉลี่ย
1	พันธุ์ขาวดำ					
2	พันธุ์อื่น ๆ					
3	รวม					

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนการผลิตน้ำนมดิบ

3.1 ประมาณการต้นทุนอาหารที่ใช้เลี้ยงโคนมต่อเดือน

ลำดับที่	ประเภทอาหาร	จัดซื้อภายนอก / ผลิตเอง	หากจัดซื้อภายนอก ระบุแหล่งที่ซื้อ (เช่นสหกรณ์ / ร้านค้า/ ฟาร์มเกษตรกร /)	ต้นทุนค่าอาหาร โดยรวมต่อเดือน รวมทั้งฟาร์ม (บาท)
1	อาหารข้น			
2	อาหารเสริม			
3	หญ้าแห้ง			
4				
5				
6	รวม			

3.2 ประมาณการค่าวิตามิน ยา และ วัคซีนต่อเดือน

ลำดับที่	ประเภทของ วิตามิน ยา และวัคซีน	จัดซื้อภายนอก / ได้รับแจกฟรี	ระบุแหล่งที่ได้มา (เช่นสหกรณ์ / ร้านค้า/ ปศุสัตว์/)	ต้นทุนค่ายาและวิตามิน รวมทั้งฟาร์ม ต่อเดือน (บาท)
1	วิตามิน.....			
2	ยา.....			
3	วัคซีน.....			
4	รวม			

3.3 การใช้แรงงานในฟาร์มโคนม

ลำดับ ที่	ประเภทแรงงาน	จำนวนคน	ชั่วโมง ทำงาน รวมต่อวัน	ชั่วโมงทำงาน ในฟาร์ม ต่อวัน	สัดส่วนงานในฟาร์ม เมื่อเทียบกับปริมาณ งานรวม (%)
1	แรงงานของตนเอง				
2	แรงงานสมาชิกในครอบครัว				
3	จ้างลูกจ้างประจำ				
4	จ้างลูกจ้างชั่วคราว				
5	รวม				100%

3.4 ลักษณะการจ้างแรงงานภายนอกของฟาร์มโคนมในรอบหนึ่งปี

ลำดับ ที่	ประเภทของลูกจ้าง	จำนวนคน ที่จ้างเป็น รายชั่วโมง	จำนวนคน ที่จ้างเป็น รายวัน	จำนวนคน ที่จ้างเป็น รายเดือน	ระยะเวลา ที่จ้างต่อปี (เดือน)
1	ลูกจ้างชั่วคราว				
2	ลูกจ้างประจำ				
3	รวม				

3.5 อัตราค่าจ้างแรงงานภายนอกของฟาร์มโคนม (ถ้าตอบตามประเภทไม่ได้ ให้ตอบยอดรวมต่อเดือนทั้งฟาร์ม)

ลำดับที่	ประเภทของลูกจ้าง	อัตราค่าจ้าง รายชั่วโมง(บาท)	อัตราค่าจ้าง รายวัน(บาท)	อัตราค่าจ้าง รายเดือน(บาท)
1	ลูกจ้างชั่วคราว			
2	ลูกจ้างประจำ			
3	รวมทั้งฟาร์ม			

3.6การจ่ายค่าใช้จ่าย(เสมือนเป็นค่าตอบแทน) ให้กับสมาชิกในครอบครัวถ้าระบุไม่ได้ให้ประมาณยอดรวมทั้งเดือน

ลำดับที่	ประเภทค่าใช้จ่าย (โปรดระบุชื่อค่าใช้จ่าย)	มูลค่าโดยประมาณ(บาท)
1	ค่า	
2	ค่า	
3	ค่า	
4	รวมทั้งฟาร์ม	

3.6 การให้สวัสดิการแก่ลูกจ้างของฟาร์มโคนม (ให้ท่านประมาณค่าที่พัก / อาหาร / ค่ารักษาพยาบาล / อื่น ๆ
ถ้าตอบตามประเภทลูกจ้างไม่ได้ ให้ประมาณยอดรวมทั้งฟาร์ม)

ลำดับที่	ประเภทของลูกจ้าง	ค่าสวัสดิการ โดยรวม	ค่า ที่พัก	ค่าอาหาร	ค่ารักษา พยาบาล	ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ
1	ลูกจ้างชั่วคราว					
2	ลูกจ้างประจำ					
3	รวม					

3.7 ประมาณการต้นทุนการผลิตอื่น ๆ ต่อเดือน

ลำดับที่	ประเภทต้นทุน	ต้นทุนโดยรวมทั้งฟาร์ม (บาท)
1	ค่าผสมพันธุ์ / ค่าผสมพันธุ์เทียม	
2	ค่าบริการสัตวแพทย์	
3	ค่าเช่าที่ดิน	
4	ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	
5	ค่าไฟฟ้า	
6	ค่าประปา	
7	ค่าโทรศัพท์	
8	ค่าพาหนะ	
9	ค่าซ่อมเครื่องจักร / อุปกรณ์	
10	ค่าซ่อมบำรุงโรงเรือนโคนม	
11	ค่าซ่อมบำรุงยานพาหนะ	
12	ค่าเสื่อมราคายานพาหนะ	
13	ค่าเสื่อมราคาคอกที่พัก	
14	ค่าเสื่อมราคาเครื่องจักร / อุปกรณ์	
15	ค่าเสื่อมราคาโรงเรือน	
16	ค่า.....	
17	ค่า.....	
18	รวม	

ส่วนที่ 4 แนวโน้มของต้นทุนในอนาคต

4.1 ในความเห็นของท่าน ท่านคิดว่าต้นทุนการผลิตประเภทใดต่อไปนี้มีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงในปี 2549 – 2550

ลำดับที่	ประเภทวัตถุดิบ	ต้นทุนเท่าเดิม	ต้นทุนสูงขึ้น	ต้นทุนต่ำลง	คาดคะเนไม่ได้
1	อาหาร.....				
2	(ชื่ออาหาร)				
3	วิตามิน.....				
4	ยา				
5	ค่าจ้างลูกจ้าง				
6	ค่า.....ของลูกจ้าง				
7	ค่าผสมพันธุ์เทียม				
8	ค่าบริการสัตวแพทย์				
9	ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง				
10	ค่าเช่าที่ดิน				
11	ค่าพาหนะ				
12	ค่าน้ำ				
13	ค่าไฟฟ้า				
14	ค่าโทรศัพท์				
15	ค่าซ่อมบำรุง.....				
16					

4.2 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ขอขอบคุณในความกรุณาของท่านในการตอบแบบสอบถาม
คณะผู้วิจัยเรื่อง “ ต้นทุนการผลิตนํ้านมดิบ ”
คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก จ

ข้อตกลงเขตการค้าเสรี กับ ผลกระทบต่อประเทศไทย

กลุ่มศึกษาข้อตกลงเขตการค้าเสรีภาคประชาชน สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร¹

1. เอฟทีเอคืออะไร

เอฟทีเอ (Free Trade Area) คือการรวมกลุ่มเศรษฐกิจ โดยมีเป้าหมายเพื่อลดภาษีศุลกากรระหว่างกันภายในกลุ่มลงเป็น 0 % ครอบคลุมรายการสินค้าที่ค้าขายระหว่างกันให้มากที่สุด และใช้อัตราภาษีปกติที่สูงกว่ากับประเทศนอกกลุ่ม โดยในอดีตที่ผ่านมา การทำเอฟทีเอเน้นการเปิดเสรีด้านสินค้า(goods) โดยการลดภาษีและอุปสรรคที่ไม่ใช่ภาษีเป็นสำคัญ ตัวอย่างข้อตกลงดังกล่าวเช่น ข้อตกลงที่ประเทศไทยทำร่วมกับจีน และอินเดีย เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม การทำข้อตกลงเขตการค้าเสรีในระยะหลัง เป็นการทำข้อตกลงที่ครอบคลุมหลายด้าน (comprehensive) โดยรวมไปถึงการเปิดเสรีด้านบริการ (services) การลงทุน (Investment) ทรัพย์สินทางปัญญา (Investment) พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-commerce) เป็นต้น โดยข้อตกลงดังกล่าวจะสูงกว่าข้อผูกพันที่มีองค์การค้าโลก (WTO plus) เสียอีก ตัวอย่างเช่น ข้อตกลงที่สหรัฐอเมริกาทำกับประเทศสิงคโปร์ และชิลี และข้อตกลงที่จะทำกับประเทศไทย เป็นต้น

2. เอฟทีเอและองค์การค้าโลก กับ ยุทธศาสตร์ของสหรัฐอเมริกา

องค์การค้าโลกอนุญาตให้ประเทศสมาชิกทำข้อตกลงเขตการค้าเสรี หากมีการเปิดเสรีโดยครอบคลุมการค้าสินค้า/บริการ ที่มากพอ (substantial) ทั้งก่อนหน้าและหลังการทำความตกลง รวมทั้งเปิดให้ประเทศสมาชิกอื่นๆ ตรวจสอบข้อตกลงดังกล่าวได้

ในรอบหนึ่งทศวรรษที่ผ่านมาสหรัฐอเมริกาและประเทศอุตสาหกรรม ได้ผลักดันให้มีการเปิดเสรีทางการค้าและการลงทุนผ่านองค์การค้าโลกมาโดยตลอด แต่หลังจากเหตุการณ์ที่ซีแอตเติล และแคนู สหรัพบว่ตนเองและประเทศอุตสาหกรรมอื่นๆ ไม่ประสบผลสำเร็จในการผลักดันหัวข้อการเจรจา และเนื้อหาการเจรจาได้ตามที่ตนพอใจ ไม่ว่าจะเป็นการพยายามจะผลักดันหัวข้อการเจรจาใหม่ (New Issues) หรือการผลักดันเรื่องทรัพย์สินทางปัญญา ก็ตาม

¹ http://www.ftawatch.org/autopage1/show_page.php?t=2&s_id=16&d_id=16

การทำเขตการค้าเสรี ไม่ว่าจะเป็นแบบการตกลงสองฝ่าย (Bilateral) หรือ แบบภูมิภาค (Regional) ก็ดี ทำให้อำนาจการเจรจาของประเทศกำลังพัฒนาลดลง การที่สหรัฐประสบความสำเร็จในการทำเขตการค้าเสรีอเมริกาเหนือ (NAFTA) ทำให้สหรัฐมีอำนาจมากขึ้นในการผลักดันให้เกิดการเจรจาเขตการค้าเสรีอเมริกากลาง (CAFTA) และเขตการค้าเสรีแห่งทวีปอเมริกา (FTAA) การที่สหรัฐทำเขตการค้าเสรีกับโมร็อกโกและบาห์เรน ทำให้สหรัฐสามารถเจาะเข้าไปในประเทศกลุ่มอาหรับได้ เช่นเดียวกับที่สหรัฐใช้สิงคโปร์และไทยเพื่อเจาะเข้าไปในกลุ่มอาเซียน การทำเช่นนี้ทำให้อำนาจของประเทศกำลังพัฒนาซึ่งที่เคนกูณได้รวมกันเป็นกลุ่มใหม่เช่นกลุ่ม G20+ ต้องอ่อนแรง

ไม่ว่าเราจะชอบหรือไม่ชอบองค์การการค้าโลกก็ตาม แต่การตกลงแบบสองฝ่ายทำให้ประเทศกำลังพัฒนาตกอยู่ในในฝ่ายที่เสียเปรียบยิ่งกว่าการเจรจาในองค์การการค้าโลก และการทำเอฟทีเอของสหรัฐไม่ได้หมายความว่าสหรัฐจะละทิ้งองค์การการค้าโลก แต่การดำเนินการยุทธศาสตร์เช่นนี้ ในระยะยาวจะเป็นการเพิ่มอำนาจการเจรจาของสหรัฐในองค์การการค้าโลก

3. รัฐบาลทักษิณกับเอฟทีเอ

เมื่อการทำเอฟทีเอเป็นยุทธศาสตร์ใหญ่ของสหรัฐอเมริกา ทำไมรัฐบาลไทยภายใต้การนำของ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร จึงแสดงตนประหนึ่งเป็นผู้ที่ที่ต้องการขับเคลื่อนเรื่องเอฟทีเอเสียเอง มีเหตุผลประกอบในเรื่องนี้ 3 ประการสำคัญคือ

1) แนวความคิดของรัฐบาลทักษิณคือการเปิดเสรีทางการค้าอย่างเต็มที่ ดังจะเห็นได้จากนโยบายการแปรรูปรัฐวิสาหกิจอย่างเต็มที่ ไม่ว่าจะเป็น การไฟฟ้าฝ่ายผลิต การประปานครหลวง และแม้แต่องค์การเภสัชกรรม เป็นต้น รัฐบาลทักษิณเชื่อว่าการเปิดเสรีจะทำให้ยกประสิทธิภาพการผลิตของประเทศขึ้น การผลิตใดที่แข่งขันไม่ได้ก็เลิกไปเสีย โดยหาตระหนักไม่ว่า

หนึ่ง การเปิดเสรีในข้อตกลงองค์การการค้าโลกหรือเอฟทีเอก็ดีหลายประเทศไม่ได้เปิดเสรีจริง เช่น สหรัฐไม่ยอมเปิดเสรีน้ำตาลให้ออสเตรเลียภายใต้ข้อตกลงเอฟทีเอระหว่างสองประเทศ อีกทั้งยังคงสนับสนุนภาคการเกษตรของตนด้วยจำนวนเงินมหาศาล

สอง การเปิดเสรีอาจทำให้เกิดผลกระทบต่อสาขาการผลิตที่ยังแข่งขันไม่ได้ หรือแข่งขันได้แต่เจอปัญหาการที่คู่สัญญาไม่ยอมลดการสนับสนุนและเอาเปรียบด้วยมาตรการกีดกันทางการค้าต่างๆ ผลกระทบที่วุ่นสำหรับประเทศเกษตรกรรมเช่นไทย นั้นหมายถึงครอบครัวเกษตรกรนับแสนนับล้านครอบครัวอาจต้องสูญเสียอาชีพไปในที่สุดก็ได้ ดังจะได้กล่าวต่อไป

2) การทำเอฟทีเอกับประเทศต่างๆ ในขณะที่ตนเองเป็นผู้กุมอำนาจรัฐ ทำให้กลุ่มธุรกิจของทักษิณและคณะสามารถเลือกได้ว่าจะยอมแลกผลประโยชน์ใดกับเรื่องใด ในแง่รัฐบาลจะปกป้องประโยชน์และเอื้อประโยชน์ในกิจการด้านโทรคมนาคม ขนยนต์ เกษตร บันเทิง และเมอร์ ใน

สาขาที่กลุ่มคณะของพวกตนได้ประโยชน์อย่างเต็มที่ และยอมแลกกับผลประโยชน์ของประเทศ บางเรื่องซึ่งเกี่ยวข้องกับสาขาที่ไม่มีอำนาจการต่อรองพอ เช่น การทำการเกษตรของเกษตรกรรายย่อย เป็นต้น

3) การตัดสินใจการทำเอฟทีเอที่อย่างรีบเร่งของทักษิณ ไม่ใช่เหตุผลผลที่ว่า “รวดเร็วดีกว่า” (economy of speed) แต่เพราะว่าการทำสัญญาการค้าทวิภาคีกับต่างประเทศซึ่งมีผลผูกพันไปในอนาคต แม้ว่าตนเองได้หลุดพ้นไปจากวงจรอำนาจทางการเมือง แต่ข้อตกลงทางการค้าที่ทำให้เป็นจำนวนมากจะทำให้วางโครงสร้างความมั่นคงให้แก่ธุรกิจของตนเอาไว้ ไม่ว่ากลุ่มใดจะเข้ามาบริหารประเทศในอนาคตก็ตาม ในทางตรงกันข้ามผลกระทบที่เกิดขึ้นกับประเทศนั้นจะเป็นผลกระทบที่ยาวนานไปชั่วลูกชั่วหลานควบคู่ไปพร้อมๆ กันด้วย

4. สถานะการทำเอฟทีเอของไทยกับประเทศต่างๆ

1) ไทย-จีน

ได้มีการลงนามในความตกลงเร่งลดภาษีสินค้าผักและผลไม้ ระหว่างไทย-จีน เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2003 ณ กรุงปักกิ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีน สาระสำคัญของความตกลงครอบคลุมเรื่องการลดภาษีสินค้าผักและผลไม้ทุกรายการ ตามพิกัดศุลกากรตอนที่ 07-08 (116 รายการ ตามพิกัดศุลกากร 6 หลัก) ให้เหลือ 0% ภายในวันที่ 1 ตุลาคม 2003 โดยกระทรวงการคลังได้ออกประกาศลดภาษีในสินค้านี้ดังกล่าว รวมทั้งกรมการค้าต่างประเทศได้ออกหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า เพื่อให้มีการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีแล้ว

ขณะนี้ผลกระทบของข้อตกลงได้เกิดขึ้นแล้ว ดังในกรณีผลกระทบของหอมใหญ่ และผลไม้เมืองหนาว เป็นต้น

2) ไทย-อินเดีย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ (นายอรรถชัย โพธารามิก) และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์และอุตสาหกรรมแห่งอินเดีย (H.E. Mr. Arun Jaitley) ได้มีการลงนามกรอบความตกลงว่าด้วยการจัดตั้งเขตการค้าเสรีไทย-อินเดีย เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2003 ณ ทำเนียบรัฐบาล สาระสำคัญของร่างกรอบความตกลงฯ ครอบคลุมการเปิดเสรีในด้านต่างๆ ดังนี้

- ด้านการค้าสินค้า การเปิดเจรจาการค้าสินค้าจะเริ่มต้นภายในเดือน มกราคม 2004 และให้แล้วเสร็จภายในเดือนมีนาคม 2005 โดยกำหนดให้เปิดเสรีโดยจะลดภาษีเหลือร้อยละ 0 ภายในปี 2010

- ด้านการค้าบริการและการลงทุน ได้กำหนดให้ทยอยเปิดเสรีในรายสาขาที่มีความพร้อมก่อน โดยจะเริ่มต้นเจรจารายละเอียดตั้งแต่เดือนมกราคม 2004 และให้เสร็จสิ้นภายในเดือนมกราคม 2006

- การลดภาษีสินค้าบางส่วนทันที (Early Harvest Scheme: EHS) ทยอยลดภาษีแต่ละปีลงในอัตราร้อยละ 50 75 และ 100 ของอัตรากาฬ MFN applied rates ตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2004 จนถึงวันที่ 1 มีนาคม 2006 ตามลำดับ ครอบคลุมสินค้ารวม 84 รายการ เช่น เงาะ ลำไย มังคุดทุเรียน องุ่น ข้าวสาลี อาหารทะเลกระป๋อง (ปลาซาร์ดีน ปลาแซลมอน ปลาแมกเคอเรล และปู) และสินค้าอุตสาหกรรมที่ไทยมีศักยภาพในการส่งออก อาทิ อัญมณีและเครื่องประดับ (พลอยสี) เม็ดพลาสติก เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ พัดลม ตู้เย็น เครื่องรับวิทยุโทรทัศน์และส่วนประกอบ เครื่องสีข้าว หม้อแปลงไฟฟ้า เครื่องประมวลผลข้อมูล วงจรพิมพ์ ส่วนประกอบของเฟอร์นิเจอร์ บอลต์เบร้ง และส่วนประกอบของเครื่องยนต์ เป็นต้น

อย่างไรก็ตามขณะนี้ผลการเจรจายังไม่คืบหน้าเพราะมีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในประเทศอินเดีย อีกทั้งยังคงมีกลุ่มหลายกลุ่มในอินเดียที่คัดค้านอยู่

3) ไทย-บาห์เรน

- ได้ลงนามกรอบความตกลงการเป็นพันธมิตรทางเศรษฐกิจไทย-บาห์เรน (CEP) เมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2002 โดยได้จัดทำรายการสินค้าที่จะลดภาษีในเบื้องต้น (Early Harvest) จำนวน 626 รายการ โดยมีอัตรากาฬอยู่ที่ ร้อยละ 0 และร้อยละ 3 และลดลงเป็น 0 ภายในวันที่ 1 มกราคม 2005

- สำหรับการลดภาษีสินค้าส่วนที่เหลือ ประมาณ 5,000 รายการ ฝ่ายไทยได้เสนอให้มีการจัดกลุ่มสินค้าเป็น 3 กลุ่ม และใช้รูปแบบ/วิธีการลดภาษี ดังนี้

- Fast Track ประกอบด้วยสินค้าประมาณร้อยละ 40 ของสินค้าส่วนที่เหลือทั้งหมด และลดภาษีลงเหลือร้อยละ 0 ภายในวันที่ 1 มกราคม 2005

- Normal Track ประกอบด้วยสินค้าประมาณร้อยละ 40 ของสินค้าส่วนที่เหลือทั้งหมดและลดภาษีลงเหลือร้อยละ 0 ภายในวันที่ 1 มกราคม 2007

- Other Products ประกอบด้วยสินค้าประมาณร้อยละ 20 ของสินค้าส่วนที่เหลือทั้งหมด และลดภาษีลงเหลือร้อยละ 0 ภายในวันที่ 1 มกราคม 2010

4) ไทย-เปรู

- ได้ลงนามในกรอบความตกลงว่าด้วยการเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดยิ่งขึ้นระหว่างไทยและเปรู เมื่อวันที่ 17 ตุลาคม 2003 ซึ่งจะเริ่มเจรจาตั้งแต่ต้นปี 2004 และคาดว่าจะแล้วเสร็จภายในปี 2005 ทั้งนี้เขตการค้าเสรีไทย-เปรู จะมีผลสมบูรณ์ภายในปี 2015

- กรอบความตกลงดังกล่าวมีสาระสำคัญ ที่จะเจรจาเปิดเสรีและส่งเสริมการค้าสินค้า โดยทั้งสองฝ่ายจะลดหรือยกเลิกภาษีศุลกากร และลดอุปสรรคที่ไม่ใช่ภาษีสำหรับสินค้าภายในปี ค.ศ. 2015 รวมทั้งจะเปิดเสรีการค้าบริการ การลงทุนระหว่างประเทศ และอำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายสินค้าและบริการระหว่างเขตแดนของทั้งสองประเทศ และจะขยายความร่วมมือในสาขาบริการอื่นๆ โดยเริ่มจากความตกลงที่มีอยู่แล้วในปัจจุบัน เช่น ในด้านการท่องเที่ยว และการขนส่ง เป็นต้น

- การดำเนินการต่อไป เริ่มเจรจาภายในมกราคม ค.ศ. 2004 เป็นอย่างช้าและให้เสร็จสิ้นในปี 2005

5) ไทย-ออสเตรเลีย

ที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเห็นชอบกับข้อตกลงเขตการค้าเสรีไทย-ออสเตรเลียแล้วเมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2547 ที่ผ่านมา โดยคาดว่าจะมีการลงนามได้ภายในเร็ววัน เพื่อให้ข้อตกลงมีผลบังคับใช้ภายในวันที่ 1 มกราคม 2548

สินค้าส่วนใหญ่ของทั้งสองประเทศจะลดภาษีเหลือ 0 ภายใน 5 ปี ส่วนสินค้าที่เหลือจะทยอยลด โดยไทยจะมีระยะเวลาการลดภาษีที่ยาวกว่าออสเตรเลีย โดยจะค่อยๆ ทยอยลดจนเหลือ 0 ทุกรายการภายใน 20 ปี ขณะที่ออสเตรเลียจะใช้เวลา 5 ปี ยกเว้นสินค้าที่ออสเตรเลียจัดไว้เป็นสินค้าอ่อนไหว คือ เครื่องนุ่งห่ม ประมาณ 300 รายการ จะใช้เวลาลดภาษี 10 ปี อย่างไรก็ตาม ในปีแรกที่มีความตกลงมีผลใช้บังคับ จะลดภาษีให้ไทยครึ่งหนึ่งที่จากอัตราปัจจุบันร้อยละ 25 เหลือร้อยละ 12.5

สำหรับสินค้าประเทศไทย ประมาณร้อยละ 49 ของรายการสินค้าทั้งหมด 5,505 รายการ จะลดภาษีเป็นศูนย์ทันที ณ วันที่ความตกลงฯ มีผลบังคับใช้ (ปีพ.ศ. 2548) คิดเป็นมูลค่า 2,161.7 ล้านดอลลาร์ออสเตรเลีย เช่น ัญพืช (ข้าวสาลีและมอลต์) เส้นใยใช้ในการทอ ครั้ง โกโก้ สีนแร่ อัญมณี เชื้อเพลิง (ถ่านหินแอนทราไซต์ น้ำมันปิโตรเลียมดิบที่ได้จากแร่ปิโตรมีนัส น้ำมันเบนซิน น้ำมันก๊าด เศษน้ำมัน) เคมีภัณฑ์ รถยนต์นั่งขนาดเกิน 3,000 c.c. เป็นต้น

สินค้าที่เหลือประมาณร้อยละ 44 ซึ่งเป็นสินค้าพร้อมลดภาษีของไทย จะค่อยๆ ทยอยลดภาษีเป็นศูนย์ภายใน 2553 (5 ปี) ได้แก่ ผักผลไม้ พลาสติก กระดาษ สิ่งทอ เสื้อผ้า เหล็ก เครื่องจักร อุปกรณ์ไฟฟ้า

สินค้าอ่อนไหวของไทย จะค่อยๆ ทยอยลดภาษีเป็นศูนย์ใน 10-20 ปี ได้แก่ นมข้น บัตเตอร์มิลค์ น้ำผึ้ง ส้ม องุ่น มันฝรั่งปรุงแต่ง ไวน์ แอลบูมิน สิ่งพิมพ์ แป้ง แผลงคอนโซลและฐานรองรับ

อื่นๆ สิ่งทอ เสื้อผ้า เหล็ก เนื้อ นม หางนม เนย เนยแข็ง เครื่องในสัตว์ มันฝรั่ง น้ำตาล กาแฟ ข้าวโพด ชานมและครีม

ด้านการเปิดตลาดบริการและการลงทุน ออสเตรเลียให้ไทยเข้าไปตั้งธุรกิจได้ 100% ยกเว้น หนังสือพิมพ์ กระจายเสียง การบินระหว่างประเทศและท่าอากาศยาน และออสเตรเลียเปิดตลาดใน ธุรกิจซ่อมรถยนต์ บริการมือถือและดาวเทียม สอนภาษาอังกฤษ-ไทย สอนอาหารไทย นวดไทย เหมืองแร่ และอุตสาหกรรมการผลิตสินค้าทุกประเภท โดยลงทุนตรงไม่เกิน 50%

6) ไทย-ญี่ปุ่น

- ไทยและญี่ปุ่นได้เจรจาจัดทำ Closer Economic Partnership (CEP) ครอบคลุม FTA และความร่วมมือทางวิชาการ ในการดำเนินงานได้มีการจัดตั้งคณะทำงานขึ้นเพื่อเตรียมสาระเบื้องต้น สำหรับการจัดทำความตกลง Japan-Thailand Economic Partnership (JTEP)

- การค้าบริการ ฝ่ายไทยได้ยื่นเอกสาร Area of interest list โดยเพิ่มเติมรายการที่ไทยสนใจ ได้แก่ ข้างซ่อมรถ ข้างทำผม ข้างเสริมสวย และข้างตัดเย็บเสื้อผ้า ต่อฝ่ายญี่ปุ่น สำหรับสิ่งที่ญี่ปุ่นให้ความสนใจเป็นพิเศษจะเน้นที่การค้าบริการ mode 3 โดยญี่ปุ่นต้องการให้บริษัทญี่ปุ่นได้รับการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ และไม่มีข้อจำกัดในการดำเนินธุรกิจในประเทศไทย โดยเฉพาะในสาขาการเงิน และการขนส่งสินค้าทางบก

- ความร่วมมือด้านอื่นๆ ฝ่ายญี่ปุ่นต้องการให้ไทยมีความร่วมมือที่ลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในเรื่องทรัพย์สินทางปัญญา นโยบายการแข่งขัน การค้าผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และการส่งเสริมการค้าและการลงทุน

7) ข้อตกลงเขตการค้าเสรีไทย-สหรัฐอเมริกา

ขณะที่กระบวนการจัดทำข้อตกลงเขตการค้าเสรีของรัฐบาลไทยกับสหรัฐอเมริกายังคงดำเนินไปโดยปราศจากความโปร่งใส ฝ่ายสหรัฐอเมริกากลับเริ่มต้นกระบวนการเจรจากับไทยอย่างเปิดเผยและมีกลไกที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับสภาองค์กรสื่ออย่างชัดเจน ภายใต้กฎหมาย Trade Promotion Authority Act (section 2104) ซึ่งผ่านการพิจารณาของสภาองค์กรเมื่อเดือนกรกฎาคม 2545 นั้น สำนักงานตัวแทนการค้าของสหรัฐจะต้องยื่นหนังสือแจ้งวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการเจรจาการค้า(notification letter)ต่อสภาองค์กรของสหรัฐ หนังสือฉบับหนึ่งจะส่งไปยังวุฒิสภา และอีกฉบับหนึ่งซึ่งมีข้อความเดียวกันจะส่งไปยังสภาผู้แทนสหรัฐ โดยการเจรจากับฝ่ายไทยจะมีขึ้นอย่างเป็นทางการหลังจากหนังสือแจ้งเจตจำนงได้ส่งต่อสภาเป็นเวลาอย่างน้อย 90 วัน

จากการวิเคราะห์จดหมายแจ้งความจำนง (Notification Letter) ซึ่งส่งไปยังสภาทั้งสองของสหรัฐ ซึ่งชี้ชัดว่าสหรัฐฯ ต้องการให้ไทยเปิดตลาดสินค้าเกษตรกรรม การบริการอย่างเต็มที่ เช่นเดียวกับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา รวมถึงให้สิทธิพิเศษกับนักลงทุนและนักธุรกิจสหรัฐฯ ในประเทศไทย ตามรายละเอียดโดยสรุปดังต่อไปนี้

1. สหรัฐฯ ต้องการให้ไทยขจัดภาษีศุลกากรขาเข้า และมาตรการที่ไม่ใช่ภาษีให้หมดไป รวมถึงห้ามให้ประเทศไทยมีกฎระเบียบภายในที่จะกระทบสินค้าที่เป็นผลผลิตจากเทคโนโลยีใหม่ของสหรัฐฯ (GMOs และอื่นๆ)
2. ไทยต้องสนับสนุนจุดยืนของสหรัฐฯ ในองค์การการค้าโลก (WTO) ที่ต้องการยกเลิกการอุดหนุนการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศอื่นๆ แต่ขณะเดียวกันประเทศไทยจะต้องยอมรับการแทรกแซงตลาดในรูปแบบที่สหรัฐฯ ดำเนินการ เช่น การช่วยเหลือด้านเงินกู้แก่ผู้ส่งออก การสนับสนุนภาคการผลิตการเกษตร และมาตรการการคุ้มครองตลาด ที่แฝงมากับการช่วยเหลือด้านอาหาร (Food Aid) ของทางสหรัฐฯ
3. ประเทศไทยจะต้องตอบแทนสิทธิพิเศษทางการค้า (GSP) ที่ทางสหรัฐฯ ได้ให้กับไทยไม่ว่าจะเป็นสินค้าเกษตรหรือสิ่งทอ
4. ประเทศไทยจะต้องเปิดตลาดให้สิทธิกับนักลงทุนจากสหรัฐฯ มากกว่าที่เคยระบุไว้แล้วในสนธิสัญญาไมตรีฯ (Treaty of Amity) ซึ่งนอกจากจะต้องเปิดตลาดให้ทางสหรัฐฯ เข้ามาให้บริการที่เป็นสาธารณูปโภคพื้นฐาน เช่น ไฟฟ้า ประปา แล้วยังต้องเปิดตลาดธุรกิจการเงิน การสื่อสาร โทรคมนาคม วิชาชีพเฉพาะ และอื่นๆ อีกด้วย
5. นักลงทุนไทยในสหรัฐฯ จะต้องไม่ได้รับสิทธิมากกว่าที่นักลงทุนสหรัฐฯ เอง แต่นักลงทุนสหรัฐฯ ในประเทศไทยจะต้องไม่ได้รับการปฏิบัติไม่ด้อยไปกว่าที่นักลงทุนชาติอื่นๆ หรือนักลงทุนไทยเอง นอกจากนี้ นักลงทุนสหรัฐฯ ในประเทศไทย จะต้องได้รับสิทธิตามกฎหมายไม่น้อยไปกว่าที่เขาได้รับในประเทศสหรัฐฯ ที่สำคัญอย่างยิ่งคือนักลงทุนเอกชนสหรัฐฯ จะมีสิทธิที่จะฟ้องร้องรัฐบาลไทยได้
6. ประเทศไทยต้องมีมาตรฐานทางกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญามากไปกว่าข้อตกลงเรื่อง TRIPS ในองค์การการค้าโลก รวมทั้งข้อตกลงอื่น เช่น World Intellectual Property Organization (WIPO) Copyright Treaty, the WIPO Performances and Phonograms Treaty และ Patent Cooperation Treaty ซึ่งจะมีผลทำให้บริษัทสหรัฐฯ สามารถจดสิทธิบัตรครั้งเดียวแต่ครอบคลุมได้ทั่วโลก อายุการคุ้มครองลิขสิทธิ์เพิ่มเป็น 70 ปี และการใช้อินเตอร์เน็ตท่องเที่ยวอาจถือว่าการละเมิดลิขสิทธิ์ทางอินเทอร์เน็ตเพราะถือว่าเป็น "การทำซ้ำชั่วคราว" เป็นต้น

การปกป้องทรัพย์สินทางปัญญาที่สูงไปกว่าข้อตกลงทริปส์รวมไปถึงการบีบบังคับให้ประเทศไทยเข้าเป็นสมาชิกของอนุสัญญา UPOV ปี 1991 และการยอมรับระบบสิทธิบัตรในสิ่งมีชีวิต ซึ่งจะทำให้เกษตรกรที่ซื้อเมล็ดพันธุ์ไม่สามารถเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ไปปลูกต่อ การแลกเปลี่ยนเมล็ดพันธุ์ระหว่างกัน รวมถึงการเข้ามาผูกขาดทรัพยากรชีวภาพในรูปแบบต่างๆ ไปพร้อมๆ กันด้วย

7. ประเทศไทยจะต้องมีกระบวนการและการบังคับใช้เทียบเท่ากับกฎหมายของสหรัฐ ต้องจับกุมผู้กระทำผิดที่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา และรวมถึงเครื่องมืออื่นใดที่ใช้ในการผลิตสินค้าดังกล่าว อีกทั้งจะต้องมีบันทึกหลักฐานต่างๆ เอาไว้ ผู้กระทำผิดตามกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาดูว่าเป็นอาชญากรมีความผิดอาญาแผ่นดินหาใช่เป็นความผิดส่วนตัวซึ่งจะยอมความกันได้ไม่
8. รัฐบาลไทยจะไม่สามารถเก็บภาษีสินค้าและบริการทางอินเทอร์เน็ตจากสหรัฐฯ ได้
9. นักธุรกิจและบริการของสหรัฐฯ จะต้องได้รับสิทธิในการประมูลการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ไม่ค่อยไปกว่านักธุรกิจหรือบริการสัญชาติไทย
10. สหรัฐฯ ยังจะคงสิทธิในการใช้มาตรการปกป้องตลาดภายในหากมีผลเสียเกิดขึ้นจากการเปิดตลาดให้กับสินค้าไทย นอกจากนี้สหรัฐฯ ยืนยันว่าจะไม่เปลี่ยนกฎหมายและมาตรการตอบโต้การทุ่มตลาดของตนที่มีอยู่

จากเป้าหมายที่เป็นรูปธรรมข้างต้นทำให้เห็นชัดเจนว่า ขอบเขตของ FTA มิได้มีเพียงแค่ประเด็นทางการค้าเท่านั้น แต่รัฐบาลไทยจะต้องให้อภิสิทธิ์กับนักลงทุนสหรัฐฯ ในการที่จะเข้ามาแสวงหากำไรในประเทศไทย ต้องอนุวัติกฎหมายและกฎระเบียบภายในให้สอดคล้องกับข้อตกลง FTA ที่จะเกิดขึ้น นักลงทุนสหรัฐฯ สามารถฟ้องร้องรัฐบาลไทยได้ ซึ่งกระบวนการยุติข้อพิพาทจะไม่เกิดขึ้นภายในประเทศ หรือภายใต้ระบบตุลาการไทย นี่ก็คือข้อตกลงระหว่างประเทศที่ส่งผลกระทบต่ออธิปไตยของประเทศโดยตรง และส่งผลกระทบต่อประชาชนทั้งประเทศ

5. ผลกระทบที่จะเกิดขึ้น

1) กรณีกระเทียมและผลไม้เมืองหนาวราคาตกเพราะข้อตกลงเขตการค้าเสรีไทย-จีน

จากการเปิดเผยของนายวิกรม กรมดิษฐ์ รองประธานสภาธุรกิจไทย-จีน พบว่า จากการที่รัฐบาลได้ตกลงเปิดเขตการค้าเสรี หรือเอฟทีเอ ไทย-จีน ในส่วนสินค้าผัก-ผลไม้ ตั้งแต่เดือน ต.ค. ที่ผ่านมามีปรากฏว่าการนำเข้าสินค้าผัก-ผลไม้จากจีนเพิ่มขึ้นสูงมาก โดยเฉพาะแอปเปิ้ล สาลี่ กระเทียมและหอมหัวใหญ่ โดยสถิติผัก-ผลไม้จากจีนเพิ่มขึ้นถึง 300% คิดเป็นมูลค่ากว่า 3,000 ล้านบาท

ผลกระทบที่เกิดขึ้นอย่างชัดเจน ได้แก่ พื้นที่เพาะปลูกกระเทียมของไทยจากเดิมที่มีอยู่ 1.3 แสนไร่ แต่หลังเปิดเสรีต้องลดพื้นที่เพาะปลูกลงทันที 50,000 ไร่ เพราะกระเทียมจากจีนเข้ามาตีตลาด และในการลดพื้นที่ รัฐบาลโดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ต้องเข้าไปให้เงินอุดหนุน โดยหากเปลี่ยนไปเพาะปลูกไม้ยืนต้น ต้องให้เงินอุดหนุน 2,000 บาทต่อไร่ แต่หากเป็นเพาะปลูกพืช ผัก อย่างอื่นก็ต้องจ่ายเงินอุดหนุนให้ 500 บาทต่อไร่ เกษตรกรที่ปลูกหอมกระเทียมได้รับความลำบากมาก

สินค้าจีนที่ส่งเข้ามาไทย ได้รับความสะดวกมาก แต่ไทยส่งไปจีน เจอทั้งการขอใบอนุญาตที่ยุ่งยาก รวมทั้งการตรวจสอบสารตกค้างที่เข้มงวด อย่างลำไยจากไทยเข้าไปถูกตรวจพบสารตกค้าง จีนออกข่าวแจ้งผู้บริโภคทันที ทำให้ผู้บริโภคไม่มั่นใจ โอกาสสินค้าไทยได้รับความนิยมนลดลงและมีปัญหาข้อแตกต่าง ระหว่างต้นทุนการขนส่งที่ไทยส่งไปแพงกว่า 2-3 เท่า

ผลกระทบจากการเปิดเขตการค้าเสรีไทยจีนยังส่งผลกระทบต่อโครงการหลวง ซึ่งส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกพืชเมืองหนาวเช่น แอปเปิ้ล สาลี่ ท้อ มะคาเดเมีย เป็นต้น ต่อไปเกษตรกรที่ปลูกผลไม้เหล่านี้จะไม่สามารถปลูกพืชเมืองหนาวได้อีกต่อไป ซึ่งจะสร้างปัญหาทั้งทางเศรษฐกิจ ความมั่นคง และปัญหาทางนิเวศวิทยาในพื้นที่สูงในประเทศไทย

2) กรณีผลกระทบต่อเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม-โคเนื้อในประเทศไทย กรณีข้อตกลงเขตการค้าเสรีไทย-ออสเตรเลีย

ประเทศไทยนำเข้า นมและผลิตภัณฑ์นม จาก ออสเตรเลีย เป็นจำนวน 60% ของปริมาณการนำเข้า นมผง ทั้งหมด (คิดเป็นเงินประมาณ 10,000 ล้านบาท / ปี, กรมศุลกากร 45') อัตราภาษีเดิมที่ใช้เรียกเก็บ กดคันรายได้ของ ผู้เลี้ยงโคนมไทย มากอยู่แล้ว หากจะเปิดการค้าเสรี จะทำให้ผู้ผลิตน้านมดิบได้รับผลกระทบถึงขั้นสูญสลายอาชีพ (คิดจากเกษตรกร 150,000 คน มีรายได้ 8,760 ล้านบาท / ปี)

สหกรณ์โคนมเป็นระบบสหกรณ์ที่เข้มแข็งที่สุด เกษตรกรที่เลี้ยงวัวมีเศรษฐกิจแบบพอเพียง เกษตรกรทำงานทุกวัน วันละ 10 ชั่วโมง ซึ่งอยู่อย่างมั่นคง และ พอเพียง เป็นตัวอย่างที่เห็นได้อย่างเด่นชัด ตามแนวพระราชดำรินั้น จะเสื่อมสลายหายไปจากสังคมไทย หลังจากลงนามเพียงไม่กี่ปี ทั้งๆที่การผลิต น้านมดิบของเรา ยังไม่เพียงพอับความต้องการในประเทศ เราผลิตได้ 2,100 ตัน/วัน ในขณะที่ความต้องการ วันละ 4,000 ตัน/วัน

ต้นทุนการผลิตน้านมดิบของเรา จัดอยู่ในกลุ่มปานกลาง เท่าๆกับประเทศ ที่มีเทคโนโลยีสูง อย่าง เช่น อเมริกา เคนมาร์ค เนเธอร์แลนด์ (10-14 บาท/กก) ต่ำกว่า ญี่ปุ่น สวิสเซอร์แลนด์ นอร์เวย์ (18-28 บาท/กก) \

ต้นทุนการผลิตน้ำมันดิบของ ออสเตรเลีย และ นิวซีแลนด์ มีต้นทุนการผลิตต่ำมาก เนื่องจาก มีทรัพยากรธรรมชาติ ที่ดิน และ ฝนตกตลอดทั้งปี 11 เดือน (6-7 บาท/กก) ดังนั้น ทุกประเทศ ใน EU, USA จึงต้องมีมาตรการหลายอย่างเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรของเขา แต่ประเทศไทย กำลังทำตรงกันข้าม

อาชีพเลี้ยงวัวและการจัดตั้งสหกรณ์โคนมเป็นสิ่งที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระทานให้กับเกษตรกรมานานกว่า 40 ปีแล้ว แต่ข้อตกลงการค้าเสรีที่รัฐบาลไทยคว่นทำกับออสเตรเลียจะทำให้หลายสิ่งนี้ลงไปอย่างสิ้นเชิง

นอกจากโคนมซึ่งมีการเลี้ยงราว 4 แสนตัวในประเทศไทยแล้ว ข้อตกลงดังกล่าวยังจะกระทบต่อการเลี้ยงโคเนื้อของเกษตรกรในประเทศไทย ซึ่งมีอยู่ประมาณ 5-6 ล้านตัวอีกด้วย เกษตรกรไทยส่วนใหญ่เลี้ยงวัวในระบบหัวไร่ปลายนา เป็นเศรษฐกิจแบบพอเพียงที่ช่วยสร้างปุ๋ยให้แกดิน สร้างระบบเกษตรกรรมที่ยั่งยืนไม่ต้องพึ่งพาปุ๋ยเคมี อาชีพเหล่านี้จะได้รับผลกระทบทำลายทางเลือกในการประกอบอาชีพ และทำลายระบบเกษตรกรรมที่ยั่งยืนลงไปพร้อมๆกันด้วย ทั้งนี้เนื่องจากเนื้อวัวของออสเตรเลียนีมีต้นทุนถูกกว่า

3) กรณีการผลักดันจีเอ็มโอในประเทศไทย

หลังจากประเทศไทยประกาศเริ่มต้นการทำเอฟทีเอกับสหรัฐอเมริกา บริษัทข้ามชาติและนักการเมืองที่ได้รับการสนับสนุนจากบริษัทข้ามชาติเข้ามาเข้าพบนายกรัฐมนตรีทักษิณ ชินวัตร เมื่อวันที่ 7 มกราคม 2547 และเข้าพบนายสุวิทย์ คุณกิตติเมื่อวันที่ 8 มกราคม 2547 เพื่อกดดันให้ประเทศไทยอนุญาตให้มีการปลูกพืชจีเอ็มโอในเชิงพาณิชย์

บริษัทข้ามชาติมอนซานโต้แถลงต่อรัฐสภาสหรัฐเมื่อวันที่ 8 เมษายน 2548 ว่าต้องการให้ไทยยกเลิกการห้ามปลูกทดสอบพืชจีเอ็มโอ ทั้งๆที่มติการห้ามการปลูกทดลองในประเทศไทยนั้นเกิดขึ้นจากความบกพร่องและไม่รับผิดชอบของมอนซานโต้เอง ที่ปล่อยให้ฝ้ายจีเอ็มโอหลุดลอดออกไปนอกแปลงทดลอง ซึ่งถือว่าเป็นความเสียหายอย่างร้ายแรงเมื่อปี 2542

ขณะนี้นายสุวิทย์ คุณกิตติ นายเนวิน ชิดชอบ และนายสมศักดิ์ เทพสุทิน กำลังดำเนินการเพื่อให้มีการยกเลิกมติกรมเมื่อวันที่ 3 เมษายน 2544 เรื่องห้ามการปลูกทดลองจีเอ็มโอในระดับไร่นา จนกว่าจะมีกฎหมายว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพบังคับใช้ก่อน ทั้งนี้ นายสุวิทย์ คุณกิตติ กำลังเตรียมการยกเลิกคณะกรรมการร่างกฎหมายความปลอดภัยทางชีวภาพ เพื่อเปิดทางให้บริษัทมอนซานโต้ได้เข้ามาทดลองปลูกจีเอ็มโอได้โดยสะดวก

ถ้าหากประเทศไทยอนุมัติให้ปลูกจีเอ็มโอได้ ภาคเกษตรของไทยจะอยู่ในมือของบริษัทข้ามชาติที่ว่าทั้งหมด เพราะเมล็ดพันธุ์พืชจีเอ็มโอ 90% ของโลกปัจจุบันอยู่ในมือของบริษัทมอนซานโต้บริษัทเดียว การควบคุมเมล็ดพันธุ์จะทำให้ควบคุมตลาดสารเคมีเกษตรได้ด้วย เพราะว่า 75% ของพันธุ์พืชจีเอ็มโอ เป็นพันธุ์พืชที่ตัดต่อพันธุกรรมให้ต้องฉีดสารเคมีปราบวัชพืชของบริษัทผลิตพืชจีเอ็มโอไปพร้อมๆกันด้วย

อนึ่งราคาเมล็ดพันธุ์พืชจีเอ็มโอบางชนิดสูงกว่าพันธุ์พืชทั่วไปหลายเท่าตัว เช่น เมล็ดพันธุ์ฝ้ายจีเอ็มโอราคา 600 บาทต่อกก. แต่เมล็ดฝ้ายทั่วไปราคาเพียง 15 บาทต่อกก.เท่านั้น

4) ประสบการณ์เอฟทีเอจากเม็กซิโก

เม็กซิโกลงนามในเขตการค้าเสรี NAFTA ร่วมกับสหรัฐและแคนาดาเมื่อสิบปีที่แล้ว (1994) ปัจจุบันชาวไร่ข้าวโพดเม็กซิกันต้องล้มละลายอพยพไปหาอาชีพอื่นเพราะ ข้าวโพดราคาถูกซึ่งเกิดจากการสนับสนุนของรัฐบาลสหรัฐไหลทะลักเข้ามาในเม็กซิโก เพราะการที่รัฐบาลเม็กซิโกต้องทะยอยลดภาษีข้าวโพด ทั้ๆที่ภานีนำเข้าข้าวโพดจะถูกลดให้เหลือ 0% ภายในปี 2008 ก็ตาม

เม็กซิโกเหมือนกับประเทศไทย ตรงที่ดินแดนของเม็กซิโกเป็นดินแดนที่มีความหลากหลายและเป็นแหล่งกำเนิดของพันธุ์ข้าวโพด เช่นเดียวกับที่ประเทศไทยเป็นแหล่งกำเนิดและมีความหลากหลายของพันธุ์ข้าว ชาวเม็กซิกันเคยปลูกข้าวโพดเลี้ยงตัวเองมาได้โดยตัวเองมาตลอดแต่ปัจจุบัน เม็กซิโกต้องนำเข้าข้าวโพดจากสหรัฐมากกว่า 6.4 ล้านตัน/ปี และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ชาวนาเม็กซิกันมากกว่าล้านครอบครัวต้องอพยพออกจากภาคเกษตรกรรมเพราะผลของการทำเอฟทีเอกับสหรัฐอเมริกา

นอกจากต้องนำเข้าข้าวโพดในปริมาณมหาศาลแล้ว เม็กซิโกยังนำเข้าถั่วเหลืองจากสหรัฐเพิ่มขึ้น 50% นำเข้าข้าวสาลีเพิ่มขึ้น 73% เนื้อวัวแปรรูป (processed beef) เพิ่มขึ้น 233% และนำเข้าข้าวเพิ่มขึ้นถึง 135%

การนำเข้าสินค้าอาหารจากสหรัฐไม่ได้ทำให้ผู้บริโภคเม็กซิกันดีขึ้นแต่ประการใดไม่เนื่องจากราคาอาหารหลักที่ชาวเม็กซิกันรับประทานคือ tortillas มีราคาเพิ่มขึ้นถึง 300 % เมื่อเปรียบเทียบกับก่อนการลงนามใน NAFTA

เม็กซิโกจึงเป็นตัวอย่างแห่งหายนะของการทำเอฟทีเอ

FTA ไทย-นิวซีแลนด์: ประเด็นที่ไม่ควรละเลย

http://www.ftawatch.org/autopage1/show_page.php?t=2&s_id=14&d_id=14

โดย..ศจินทร์ ประชาสันต์

ภายใต้ภาวะที่การเจรจาพหุภาคีในองค์การการค้าโลกเป็นไปอย่างล่าช้า หลายประเทศหันมาเจรจาการค้าในระดับทวิภาคีแทนเนื่องจากเห็นว่าจะเป็นตัวเร่งการเปิดเสรีทางการค้าตามกรอบองค์การการค้าโลกในทางอ้อม และยังเป็นการฉกฉวยโอกาสที่ไม่ให้ธุรกิจในประเทศตนต้องสูญเสียผลประโยชน์ทางการค้าอันควรจะได้ไป

ปัจจุบัน ประเทศไทยก็กำลังดำเนินอยู่ในกระแสความนิยมการเจรจาระดับทวิภาคี ดังจะเห็นได้จากการที่ประเทศไทยได้มีข้อตกลงเปิดเสรีทางการค้ากับออสเตรเลียไปแล้วหนึ่งประเทศ ซึ่งจะมีผลบังคับใช้ในวันที่ 1 มกราคม 2548 นอกจากนี้ ไทยกำลังอยู่ในขั้นตอนการเจรจากับอีก 7 ประเทศ ได้แก่ จีน ญี่ปุ่น อินเดีย เปรู สหรัฐอเมริกา บาห์เรน นิวซีแลนด์ และ อีก 2 กลุ่มประเทศ คือ BIMSTEC และ AFTA

หนึ่งในคู่เจรจาการค้าซึ่งหากได้ข้อสรุปของข้อตกลงในเร็ว ๆ นี้จะมีการเซ็นสัญญาขึ้นในการประชุมเอเปกระหว่าง 21-23 พฤศจิกายน 2547 ที่ซิดนีย์ คือ ประเทศนิวซีแลนด์ การเจรจาเปิดเสรีทางการค้ากับนิวซีแลนด์เป็นส่วนหนึ่งของหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดยิ่ง (Closer Economic Partnership: CEP) กระแสความสนใจของสาธารณะต่อการเปิดเสรีกับนิวซีแลนด์ค่อนข้างจะน้อย เนื่องจาก หนึ่ง มูลค่าการค้ากับนิวซีแลนด์ยังน้อยเมื่อเทียบกับประเทศคู่เจรจาอื่น และ สอง การเจรจากับนิวซีแลนด์ถูกบดบังด้วยความน่าสนใจของการเจรจากับประเทศสหรัฐอเมริกาซึ่งคาดว่าจะส่งผลกระทบต่อประเทศไทยมากกว่า

อย่างไรก็ตาม กรณีการเปิดเสรีทางการค้าระหว่างไทยและนิวซีแลนด์ไม่ควรจะได้รับการละเลย เพราะ เหตุผลประการแรก นิวซีแลนด์เป็นประเทศที่มีความแข็งแกร่งในการผลิตสินค้าประเภทนมและเนื้อโคมาก และไทยเองก็นำเข้าสินค้าประเภทนี้จากนิวซีแลนด์มากกว่าออสเตรเลีย

เสียอีก ซึ่งนั่นหมายถึงผลกระทบที่จะมีต่อเกษตรกร โคนมและเนื้อรวมทั้งอุตสาหกรรมนม-เนื้อไทยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ประการที่สอง ผลประโยชน์ที่ประเทศไทยได้รับโดยการแลกกับการเปิดเสรีให้กับนิวซีแลนด์นั้นมีแนวโน้มที่จะเป็นผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับเฉพาะกลุ่มมากกว่า ซึ่งทำให้การเปิดเสรีไม่ได้ส่งผลดีต่อการกระจายรายได้ของประเทศ

การเจรจาไทยและนิวซีแลนด์: สาระที่ถูกพูดถึง

การเจรจาการเปิดเสรีไทยและนิวซีแลนด์นั้นครอบคลุมเรื่องการเปิดเสรีทางการค้า การบริการ การลงทุน รวมถึงความร่วมมือในประเด็นทางการค้าอื่นๆที่เกี่ยวข้อง เช่น เรื่อง มาตรการสุขอนามัย กฎแหล่งกำเนิดสินค้า นโยบายการแข่งขัน พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ มาตรฐานแรงงาน และสิ่งแวดล้อมและการถ่ายทอดเทคโนโลยี เป็นต้น โดยการเจรจาจะยึดหลักตามกรอบข้อตกลงที่ไทยได้ทำไว้กับออสเตรเลียก่อนหน้านี้ จนถึงปัจจุบันมีการเจรจาไปแล้วทั้งสิ้น 3 ครั้ง โดยการเจรจาครั้งที่ 4 จะมีขึ้นที่จังหวัดเชียงรายระหว่างวันที่ 1-3 พฤศจิกายน 2547 และหากสามารถตกลงกันได้ จะมีการสรุปผลกันในระหว่างการประชุมเอเปค และเริ่มมีผลบังคับใช้ประมาณกลางปี 2548 ประเด็นสำคัญของการเจรจาที่ผ่านมาพอจะสรุปได้ดังนี้

1. การลดอัตราภาษีสินค้านำเข้าระหว่างกันให้เหลือ 0%

ไทยมีจำนวนรายการสินค้าสำหรับการเจรจา 5,707 รายการ ขณะที่นิวซีแลนด์มีรายการสินค้า 7,433 รายการ โดยมีการแบ่งรายการสินค้าเป็น 4 ลักษณะตามระยะเวลาการลดภาษี คือ

1) สินค้าที่สามารถลดภาษีเป็น 0% ได้ทันทีเมื่อข้อตกลงมีผล (คือประมาณกลางปี 2548) ซึ่งเป็นสินค้าที่ค่าที่ไทยมีความสามารถในการแข่งขันหรือเป็นสินค้าที่ไทยไม่ได้ผลิตในประเทศ ตัวอย่างสินค้าเหล่านี้ได้แก่ สินค้าวัตถุดิบ ปิโตรเคมีบางรายการ ยานยนต์และชิ้นส่วน

2) สินค้าที่ไทยพร้อมลดภาษีเป็น 0% หากนิวซีแลนด์ลดเหลือ 0% เช่น เครื่องใช้ไฟฟ้า น้ำตาล เฟอร์นิเจอร์ เครื่องจักรกลทางการเกษตร

3) สินค้าบางประเภท เช่น อาหาร กระดาษ หินแกรนิต หินอ่อน จะลดภาษีภายในเวลา 5 ปี

4) สินค้าอ่อนไหวที่การลดภาษีจะเป็นแบบค่อยเป็นค่อยไปภายในระยะเวลา 10-20 ปี จนภาษีเป็น 0% เพื่อให้เวลาสำหรับอุตสาหกรรมนั้นในการปรับตัว ตัวอย่างสินค้าเหล่านี้ได้แก่ นมและผลิตภัณฑ์ เนื้อและผลิตภัณฑ์ ไม้อัด ไม้ยาง เหล็ก ทองแดง สินค้าเกษตร และไวน์ ส่วนสินค้าอ่อนไหวใดที่ไม่มีโควตาภาษีจะมีมาตรการปกป้องพิเศษ คือ หากนำเข้าเกินปริมาณที่กำหนดจะถูกเก็บภาษ้นำเข้าในอัตราก่อนเปิดเสรี

2. การเปิดเสรีภาคบริการ

นิวซีแลนด์เสนอให้เจรจาอีกใน 3 ปีข้างหน้า ซึ่งฝ่ายไทยไม่ขัดข้อง แต่ฝ่ายไทยได้หารือในเรื่องคุณสมบัติผู้ประกอบการอาหารไทยและนวดไทยโดยเสนอว่าหากได้รับอนุมัติจากกรมพัฒนาฝีมือแรงงานแล้ว ไม่ต้องผ่านการอบรมในนิวซีแลนด์อีกครั้ง

3. การลงทุน

ยังอยู่ในขั้นตอนการเจรจาในหลักการ แต่แนวโน้มคือไทยจะเน้นให้นักลงทุนชาวนิวซีแลนด์สามารถลงทุนในภาคบริการได้ โดยต้องเป็นการลงทุนทางตรงที่เป็นโครงการขนาดใหญ่ที่ไทยจะได้ประโยชน์ในแง่การพัฒนาประเทศ การสนับสนุนการเป็นศูนย์กลางของภูมิภาค และส่งเสริมการจ้างงาน[1] แต่ไม่ได้มีการระบุลงไปว่าจะบรรลุเป้าหมายเหล่านี้อย่างไร จากประสบการณ์ในต่างประเทศ การทำเขตการค้าเสรีกลับทำให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวได้ยากขึ้นด้วยซ้ำ การเปิดเสรีการลงทุนนี้จะยึดหลักการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ ซึ่งทำให้รัฐบาลทั้งสองประเทศต้องให้การปฏิบัติกับนักลงทุนของอีกประเทศเช่นเดียวกับนักลงทุนในชาติตน แต่ในประเด็นนี้ยังติดขัดว่าจะใช้หลักการกับเฉพาะนักลงทุนหรือรวมถึงการลงทุนด้วย (ซึ่งนักลงทุนอาจจะไม่ใช่ชาวไทยหรือนิวซีแลนด์)

4. อื่นๆ

มาตรการด้านสุขอนามัย: เจาะให้นิวซีแลนด์ปรับปรุงขั้นตอนและหลักเกณฑ์ประเมินการตรวจสอบด้านสุขอนามัยสำหรับผักและผลไม้ไทยให้คล่องตัวและรวดเร็วขึ้น แต่กลับไม่มีการกำหนดกรอบเวลาและ ไม่สามารถแน่ใจได้ว่าปัญหาจะได้รับการแก้ไข เช่นเดียวกับในกรณีของออสเตรเลีย

ผลกระทบการเปิดเสรีไทยและนิวซีแลนด์: ประเด็นที่ไม่ควรมองข้าม

รัฐบาลอ้างว่า การเปิดเสรีทางการค้าระหว่างไทยและนิวซีแลนด์จะทำให้เกิดผลดีหลายประการ เช่น การค้าระหว่างประเทศขยายตัว ความสามารถในการส่งออกสินค้าไปยังนิวซีแลนด์สูงขึ้น วัตถุดิบนำเข้าและสินค้านำเข้าราคาถูกลง คนไทยได้รับสิทธิประโยชน์ในการลงทุนและประกอบอาชีพในนิวซีแลนด์ ประโยชน์จากเงินลงทุนจากต่างประเทศ และการถ่ายทอดเทคโนโลยี เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ในการให้ข้อมูลหรือถกเถียงกันเรื่องการเปิดเสรีระหว่างไทยและนิวซีแลนด์นั้น ยังมีอีกหลายประเด็นที่มีแนวโน้มส่งผลกระทบทางลบต่อไทย แต่ไม่ได้รับความสนใจหรือไม่ได้รับการพิจารณาอย่างละเอียด ดังต่อไปนี้

1. ผลกระทบต่อภาคการผลิตไทย

1.1 โคนมและโคเนื้อไทย

โคนมและโคเนื้อไทยอยู่ในรายการสินค้าอ่อนไหวในอันดับต้นๆในการเจรจาระหว่างไทยและนิวซีแลนด์ เพราะเป็นที่แน่นอนว่าเกษตรกรไทยไม่สามารถแข่งขันกับผู้ผลิตโคเนื้อและนมจากนิวซีแลนด์ได้ ที่ผ่านมานิวซีแลนด์ส่งออกสินค้าเหล่านี้มาไทยคิดเป็นสัดส่วน 40% ของมูลค่าสินค้าส่งออกมาไทยทั้งหมด ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของนิวซีแลนด์ในการเลี้ยงโคเนื้อและโคนมเนื่องมาจากสภาวะภูมิอากาศ ภูมิประเทศ ขนาดของฟาร์มและเทคโนโลยีการจัดการที่เอื้ออำนวย ในปี 2002 นิวซีแลนด์เพียงประเทศเดียวสามารถผลิตนมผงได้ถึง 29% ของผลผลิตนมของโลกซึ่งเท่ากับผลผลิตรวมของประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรปอีก 15 ประเทศ ขณะที่ออสเตรเลียมีสัดส่วนในตลาดโลก 18% ในปีเดียวกัน[2]

โคนม: ในปัจจุบันไทยนำเข้านมผงส่วนหนึ่งจากนิวซีแลนด์เพื่อตอบสนองความต้องการบริโภคภายในประเทศที่นมสดไม่สามารถผลิตได้อย่างเพียงพอ ขณะยังไม่มีเปิดเสรี ราคานมผงนำเข้าถูกกว่านมสดที่ผลิตในไทยอยู่ประมาณ 3-4 บาท เกษตรกรไทยมีต้นทุนการผลิตโดยเฉพาะในส่วนของการเลี้ยงโคก่อนข้างสูง แต่ความได้เปรียบของนมสดไทยเหนือนมผงนำเข้าอยู่ที่มาตรการแทรกแซงของรัฐบาลไทยที่ 1) กำหนดราคารับซื้อขั้นต่ำจากสหกรณ์โคนม 2) กำหนดโควตาการนำเข้านมผงให้อยู่ในปริมาณที่จำเป็นเท่านั้นเพื่อให้ผู้แปรรูปในประเทศหันไปใช้นมสดไปพร้อมกันนมผงแม้ว่าจะมีราคาสูงกว่า และ 3) ให้ผู้ผลิตนมโรงเรียนต้องใช้นมสดเท่านั้น

การเปิดเสรีกับนิวซีแลนด์จะส่งผลกระทบต่อเกษตรกรที่เลี้ยงโคนมอย่างมาก เนื่องจากการจำกัดโควตาการนำเข้านมผงจากนิวซีแลนด์จะไม่สามารถกระทำได้อีกต่อไป ทำให้ผู้แปรรูปในประเทศหันไปใช้นมผงทดแทนนมสดในประเทศได้อย่างเต็มที่ คราวเรือนเกษตรกรที่ทำการผลิตโคนมจะลดลงอย่างมากเพราะอุปสงค์ในประเทศไม่พอต่ออุปทานที่ผลิตขึ้น

ขณะที่หลายฝ่ายเห็นว่าผู้บริโภคจะได้ประโยชน์จากการบริโภคผลิตภัณฑ์นมราคาถูกหลังจากการเปิดเสรีนั้น ในทางปฏิบัติ ผู้แปรรูปจำนวนมากในปัจจุบันซึ่งเป็นบริษัทข้ามชาติได้ประโยชน์จากการใช้นมผงนำเข้าเป็นวัตถุดิบในการผลิตอยู่แล้วส่วนหนึ่งซึ่งมีอัตราภาษีจริงเพียง 5% เท่านั้น แต่ข้อเท็จจริงดังกล่าวก็ไม่ได้ทำให้ราคาผลิตภัณฑ์ที่ใช้นมสดกับนมผงเป็นวัตถุดิบต่างกันเมื่อถึงมือผู้บริโภค นอกจากนี้ ผู้แปรรูปบางรายยังระบุบนผลิตภัณฑ์ว่าทำจากนมสดแท้ 100% ทั้งๆที่มีการนำนมผงมาผสมด้วยบางส่วน เพราะฉะนั้นผลประโยชน์จากการลดอัตราภาษีนอกจากจะส่งผลเสียต่อผู้ผลิตที่เป็นเกษตรกรโคนมแล้ว ยังอาจจะไม่ได้นำไปสู่ระดับสวัสดิการที่เพิ่มขึ้นสำหรับผู้บริโภคด้วยเช่นกัน

โคเนื้อ: ในปัจจุบันระดับอัตราภาษีของไทยอยู่ที่ประมาณ 50% การลดอัตราภาษีเหลือ 0% ในอีก 20 ปีข้างหน้าจะทำให้เนื้อโคนำเข้ามีราคาถูกลงอย่างมาก งานศึกษาผลกระทบไทย-นิวซีแลนด์พบว่าในกรณีโคเนื้อ การลดภาษีจะทำให้ไทยนำเข้าเพิ่มขึ้นจากนิวซีแลนด์ถึงประมาณ 119%[3] ผลที่ตามมาคือ ระดับราคาในประเทศของโคเนื้อไทยลดต่ำลงและปริมาณการผลิตลดลง แม้ว่าการเปิดเสรีในกรณีนี้อาจจะส่งผลดีในแง่ที่ช่วยลดการขาดแคลนเนื้อโคและลดการลักลอบนำเข้าจากประเทศเพื่อนบ้าน แต่ส่งผลกระทบอย่างแน่นอนที่สุดกับการเลี้ยงโคเนื้อของไทย

ในส่วนของการมาตรการปกป้องพิเศษนั้น แม้ว่าสามารถใช้ได้เมื่อเห็นว่าปริมาณการนำเข้าเพิ่มมากเกินไปจนอาจส่งผลกระทบต่อภาคการผลิตในประเทศ มาตรการปกป้องก็สามารถใช้ได้เพียงชั่วคราวเท่านั้น เมื่อหันมาพิจารณามาตรการรองรับผลกระทบ ภาครัฐยังขาดนโยบายที่ชัดเจนและแนวปฏิบัติยังมีปัญหา เช่น ข้อเสนอที่จะให้คนไทยบริโภคนมสดให้มากขึ้นนั้นจะไม่มีประโยชน์ต่อเกษตรกรหากผู้บริโภคไม่ตระหนักถึงความแตกต่างระหว่างนมสดและนมผง ซึ่งในปัจจุบัน องค์การอาหารและยายังไม่สามารถให้การรับรองผลิตภัณฑ์ที่ทำจากนมสดแท้ได้นอกจากนมรสจืด ส่วนโครงการวัวเอื้ออาทร ยังคงเป็นแนวทางแก้ปัญหาระยะสั้น ที่ไม่มีผลในการสร้างความสามารถในการแข่งขันให้กับเกษตรกรโคเนื้อไทยอย่างแท้จริง

1.2 ผักและผลไม้ไทย

กรณีของผักและผลไม้ไทยไม่ค่อยได้รับการพูดถึงเท่าที่ควร เนื่องจากหลายฝ่ายให้ความสำคัญกับอุตสาหกรรมนมและเนื้อมากกว่า อย่างไรก็ตาม ต้องไม่ลืมว่านิวซีแลนด์ส่งออกผักและผลไม้มาไทยมากติดอันดับ 1 ใน 10 ของสินค้าที่นิวซีแลนด์ส่งออกมาไทยทั้งหมด ผักและผลไม้ที่นิวซีแลนด์ส่งออก เช่น มันฝรั่ง หัวหอม แครอท เซอร์รี่ ผลกีว และ แอปเปิ้ล เป็นต้น ในปัจจุบันอัตราภาษีนำเข้าผลไม้เมืองหนาวของไทยอยู่ที่ 10-60% และยังมีการจำกัดโควตาผักและผลไม้บางชนิดด้วย แม้ว่าการลดอัตราภาษีจะส่งผลดีต่อผู้บริโภคในแง่ที่ว่า มีประเภทสินค้าให้เลือกมากขึ้น แต่ผลกระทบที่อาจตามมาอีกประการหนึ่งคือทำให้คนไทยบริโภคผักและผลไม้ที่ผลิตภายในประเทศน้อยลง นอกจากนี้ผลไม้บางอย่าง อย่างเช่น แอปเปิ้ล ยังเป็นผลไม้ที่ผลิตได้ในประเทศไทยเช่นกัน การเข้ามาของผักและผลไม้ต่างประเทศราคาถูก หากมีปริมาณมากพอจะส่งผลกระทบต่อดุลการค้า และระดับราคาผลไม้ในประเทศทำให้ราคาคงต่ำ ซึ่งขณะนี้ก็ได้รับผลกระทบไปมากแล้วจากการเปิดตลาดกับประเทศจีน

ในส่วนของไทย ผักและผลไม้ไทยไม่อยู่ในรายการสินค้าส่งออกจะได้ประโยชน์จากการเปิดเสรีทางการค้าและอันที่จริงผักและผลไม้ไทยยังไม่ติดอันดับ 1 ใน 10 ของรายการสินค้าส่งออก

ไปยังนิวซีแลนด์ สาเหตุประการหนึ่งเนื่องมาจากมาตรการที่มีใช้ภายใน คือ มาตรการด้านสุขอนามัยที่เข้มงวดของนิวซีแลนด์ ในการเจรจาการค้าเสรีกับนิวซีแลนด์ แม้ว่าฝ่ายไทยได้ให้ความสำคัญกับการปรับปรุงหลักเกณฑ์ประเมินการตรวจสอบด้านสุขอนามัยให้เกิดความคล่องตัวและรวดเร็วขึ้นสำหรับผักและผลไม้ไทย เช่น จิง และลิ้นจี่ นั้นอาจไม่ได้หมายความว่าผักและผลไม้ไทยจะถูกส่งออกไปยังนิวซีแลนด์มากขึ้น เพราะถึงอย่างไร ผู้บริโภคชาวนิวซีแลนด์ก็จะไม่ยอมที่จะลดมาตรฐานของตนลงมา นอกจากนี้ แล่งการณ์ของกระทรวงการต่างประเทศและการค้าก็ระบุชัดเจนว่าจะขอสงวนไว้ซึ่งนโยบายความมั่นคงทางชีวภาพ

2. ผลประโยชน์ไม่ชัดเจน

สินค้าอันดับหนึ่งที่ไทยส่งออกไปยังนิวซีแลนด์คือ รถยนต์ ชิ้นส่วนและอุปกรณ์ โดยในปี 2546 มูลค่าการส่งออกเท่ากับ 87 ล้านดอลลาร์สหรัฐ อุตสาหกรรมนี้เป็นความหวังลำดับต้นๆ ของประเทศไทยในการส่งออกไปยังนิวซีแลนด์ภายหลังการเปิดเสรีทางการค้า ผลดีที่เกิดขึ้นกับอุตสาหกรรมรถยนต์นั้นสอดคล้องกับการประกาศของรัฐบาลที่จะสนับสนุนให้ไทยเป็น “คิทรอยด์แห่งเอเชีย” ในปี 2545 คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนหรือบีโอไอประกาศที่จะยกเว้นภาษีนำเข้าเครื่องจักรในการผลิตให้กับผู้ผลิตรถยนต์ไม่ว่าจะอยู่ในเขตการสนับสนุนการลงทุนใดก็ตาม ซึ่งจะช่วยให้ผู้ผลิตรถยนต์รายใหญ่โดยเฉพาะบริษัทผู้ปูนขยายฐานการผลิตมาลงทุนในไทยจำนวนมาก และเป็นที่คาดการณ์ว่า การลงทุนที่เพิ่มขึ้นจากนักลงทุนชาวต่างชาติในกรณีรถยนต์และชิ้นส่วนนี้จะทำให้มีการจ้างงานเพิ่มขึ้นปีละ 16,000 คน และมีรายได้จากการส่งออกเพิ่มขึ้น 80,000 ล้านบาทต่อปี[4]

อย่างไรก็ตาม ในกรณีของนิวซีแลนด์ การลดภาษีจะไม่ส่งผลกระทบต่อ การส่งออก รถยนต์มากนักอย่างที่เข้าใจกันโดยทั่วไปเนื่องจากปัจจุบันอัตราภาษีรถยนต์เป็น 0% อยู่แล้วซึ่งทำให้ที่ผ่านมามีไทยส่งออกรถยนต์ได้มากกว่าชิ้นส่วนรถยนต์ ในทางตรงกันข้ามการลดภาษีนำเข้าของนิวซีแลนด์มีแนวโน้มที่จะส่งผลดีต่อชิ้นส่วนรถยนต์ซึ่งส่วนมากเป็นกิจการที่คนไทยเป็นเจ้าของ ต่างจากกรณีของรถยนต์ที่บริษัทข้ามชาติมีบทบาทในอุตสาหกรรมสูง

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาถึงผู้ผลิตรถยนต์ที่เป็นคนไทยทั้งหมดนั้นเป็นผู้ผลิตประเภทกลุ่ม 3 หรือ tier 3 ซึ่งเป็นผู้ผลิตรับช่วงต่อจากผู้ผลิตชิ้นส่วนป้อนโรงงานประกอบรถยนต์หรือเป็นผู้ผลิตชิ้นส่วนอะไหล่สำหรับตลาดอะไหล่รถยนต์ ส่วนผู้ผลิตอื่นๆจะเป็นผู้ผลิตชิ้นส่วนที่อยู่ในเครือเดียวกับบริษัทประกอบรถยนต์ต่างชาติหรือเป็นบริษัทร่วมทุน ดังนั้น จำนวนผู้ที่ได้รับประโยชน์จากการเปิดเสรีจะลดน้อยลงไปอีก นอกจากนี้เมื่อพิจารณาถึงว่าผู้ผลิตคนไทยยังประสบปัญหาด้านเทคโนโลยีการผลิตและออกแบบอยู่มาก ขณะที่ผู้ส่งออกชิ้นส่วนที่น่า

กล่าวคือ ประเทศจีน รวมทั้งนิวซีแลนด์เองก็สามารถผลิตชิ้นส่วนบางอย่างได้เอง หากรัฐบาลไม่ให้ความช่วยเหลืออย่างเพียงพอในการสร้างความสามารถในการแข่งขันแล้ว การส่งออกก็อาจจะไม่ได้เพิ่มมากขึ้นอย่างที่คาดไว้

3. ความสามารถในการแข่งขันเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อยหรือไม่เปลี่ยนแปลง

นอกจากรถยนต์ สินค้าสำคัญที่ไทยคาดว่าจะได้รับประโยชน์จากการเปิดเสรีทางการค้า ได้แก่ เครื่องใช้ไฟฟ้าและเครื่องจักรกล ผลิตภัณฑ์พลาสติก เหล็ก อาหารกระป๋องและแปรรูป สิ่งทอ เครื่องนุ่งห่มและรองเท้า อย่างไรก็ตาม ยังมีหลายปัจจัยที่ทำให้เชื่อว่าผลได้อาจไม่มากอย่างที่หวัง

ประการแรก นิวซีแลนด์เป็นหนึ่งในประเทศที่ปล่อยให้กลไกตลาดทำงานโดยมีรัฐเข้าแทรกแซงน้อยมากที่สุดประเทศหนึ่ง อัตราภาษีนำเข้าของนิวซีแลนด์ในปัจจุบันต่ำอยู่แล้ว และสินค้าจำนวนมากมีอัตราภาษีเป็น 0% นั้นหมายความว่าความสามารถในการส่งออกของไทยอยู่ในระดับค่อนข้างสูงอยู่แล้ว ในทางตรงกันข้าม ไทยยังมีอัตราภาษีนำเข้าสูง นอกจากนี้ สินค้าบางประเภทยังเป็นสินค้าที่ทั้งสองประเทศสามารถผลิตได้และส่งออกไปยังประเทศอื่นด้วย ดังนั้นผลประโยชน์ที่ได้รับจากการลดภาษีเป็น 0% อาจจะไม่คุ้มค่า ตัวอย่างเช่น

- เครื่องใช้ไฟฟ้า: มีระดับภาษีอยู่ที่ไม่เกิน 10% โดย กว่า 50% ของสินค้าประเภทนี้ไม่มีภาษีนำเข้า ในทางตรงกันข้าม นิวซีแลนด์ก็มีการผลิตสินค้าประเภทนี้ส่งออกมาไทยเช่นกัน แต่ไทยมีภาษีนำเข้าอยู่ที่ 20-30%
- พลาสติก: เป็นสินค้าอีกชนิดที่ทั้งไทยและนิวซีแลนด์มีการผลิตและส่งออกมาเช่นกันแม้ว่าอาจจะมีความต่างกันประเภทสินค้าบ้าง ปัจจุบัน ภาษีนำเข้าของไทยมากที่สุดคือ 30% ขณะที่ของนิวซีแลนด์ อยู่ที่ไม่เกิน 7% ดังนั้นการเปิดเสรีทางการค้าโดยการลดภาษีระหว่างกันคงไม่ทำให้ผลได้เพิ่มขึ้นมากนัก
- อาหารทะเลแปรรูป ซึ่งไทยครองส่วนแบ่งตลาดค่อนข้างสูง 70% และอัตราภาษีก็ต่ำไม่เกิน 6.5%

มีการคาดการณ์ไว้ว่าหลังการลดอัตราภาษีแล้วไทยจะส่งออกไปยังนิวซีแลนด์ได้เพิ่มขึ้นประมาณ 14% ขณะที่นิวซีแลนด์ส่งออกมายังไทยเพิ่มขึ้นถึง 40%

ประการที่สอง ไทยจะเผชิญการแข่งขันจากประเทศคู่ค้าอื่นของนิวซีแลนด์ที่จะมีการเปิดเสรีทางการค้าในภายหลัง ที่สำคัญคือ ประเทศจีน โดยจีนมีการผลิตสินค้าหลายประเภทที่เหมือนกับไทยแต่มีราคาถูกกว่า เช่น สิ่งทอ รถยนต์ ซึ่งในอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มนั้น ไทยครองส่วนแบ่งตลาดนิวซีแลนด์ได้เพียง 1% เท่านั้น แม้ว่าจะมีการกีดมาตรการด้านภาษี

ออกไป ไทยก็จะได้เปรียบประเทศจีนมากขึ้น การศึกษารายงานผลกระทบของการเปิดเสรีทางการค้าระหว่างไทยและนิวซีแลนด์ของกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศพบว่าการลดอัตราภาษีนำเข้าของนิวซีแลนด์จะทำให้ปริมาณการส่งออกสิ่งทอและเครื่องแต่งกายของไทยไปยังนิวซีแลนด์จะเพิ่มขึ้นเพียง 0.31% และ 0.33% เท่านั้น[5]

ประการที่สาม อุตสาหกรรมบางอย่างที่ได้มีความได้เปรียบนั้นเป็นความได้เปรียบที่อยู่บนความไม่ยั่งยืน ตัวอย่าง เช่น อุตสาหกรรมแปรรูปอาหารทะเล แม้ว่าไทยจะมีความได้เปรียบกับประเทศอื่นอยู่มากในเรื่องค่าแรง แต่ทรัพยากรประมงของไทยก็ลดลงมากในช่วงหลายสิบปีที่ผ่านมา ทำให้เรือประมงจำนวนมากต้องออกไปจับปลาในน่านน้ำประเทศเพื่อนบ้าน นอกจากนี้ยังมีประเด็นปัญหาเรื่องค่าแรงที่สูงขึ้นจนทำให้ต้องจ้างแรงงานต่างชาติมาทำงานในเรือประมงและโรงงานแปรรูป การขยายตัวของการส่งออกอาจจะส่งผลดีต่อเจ้าของเรือประมงและโรงงานอุตสาหกรรม แต่ผลประโยชน์ที่ได้จะไม่ถูกนำไปพัฒนาอุตสาหกรรมให้อยู่บนความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อมรวมทั้งไม่ได้นำไปปรับปรุงคุณภาพชีวิตของแรงงานทั้งไทยและต่างชาติ ในทางตรงกันข้าม นิวซีแลนด์ได้ให้การส่งเสริมอุตสาหกรรมประมงที่อยู่บนพื้นฐานของความยั่งยืนที่จะสร้างความมั่นคงในระยะยาวให้แก่อุตสาหกรรมประมงของนิวซีแลนด์ ปัญหาเช่นนี้เกิดขึ้นกับอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มและสิ่งทอเช่นเดียวกัน ซึ่งประสบปัญหาความสามารถในการแข่งขันลดลงเพราะค่าแรงสูง ในปัจจุบันอุตสาหกรรมนี้ดำรงอยู่ได้เพราะอาศัยแรงงานราคาถูกจากประเทศเพื่อนบ้าน การกำหนดให้พื้นที่ในจังหวัดตากบางส่วนเป็นเขตเศรษฐกิจชายแดนเมื่อไม่นานมานี้เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าหากประเทศไทยจะส่งออกสินค้าเหล่านี้ให้มากขึ้น ก็ต้องมีการใช้แรงงานต่างชาติมากขึ้นเช่นเดียวกัน ซึ่งไม่ช่วยในเรื่องการจ้างงานให้แก่คนไทยแต่อย่างใด ช้ำยังมีปัญหามาตรฐานแรงงานอีก ดังนั้น การเปิดเสรีทางการค้าโดยละเลยการปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมในประเทศและสร้างมาตรฐานด้านแรงงานทำให้ผลประโยชน์ที่ได้เป็นเพียงผลประโยชน์ระยะสั้นและไม่กระจายต่อกลุ่มบุคคลในประเทศอย่างทั่วถึง

ประการสุดท้าย ขณะนี้นิวซีแลนด์ได้จัดทำรายการสินค้าอ่อนไหวเช่นเดียวกับไทยเนื่องจากข้อเสนอของนิวซีแลนด์ที่จะให้ไทยลดระยะเวลาการลดภาษีในโคเนื้อและนมไม่เป็นผล ซึ่งนอกจากสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มที่คาดว่าจะอยู่ในข่ายสินค้าอ่อนไหวแล้ว ก็น่าจะมีสินค้าอื่นๆ ที่ฝ่ายไทยคาดหวังว่าจะได้รับประโยชน์จากการลดภาษีทันทีอีกหลายรายการ ดังนั้น ผลประโยชน์ที่ไทยได้รับโดยสุทธิแล้วอาจจะน้อยลงยิ่งขึ้น

4. การกระจายรายได้ที่เลวลง

ในปี 2546 ประเทศไทยมีครัวเรือนที่เลี้ยงโคเนื้อถึง 990,000 แแสนครัวเรือน ประชากรที่พึ่งพิงอยู่กับการเลี้ยงโคนมอีกประมาณ 200,000 ชีวิต ส่วนมากเป็นเกษตรกรรายย่อยและรายกลางที่มีวัวอยู่ประมาณ 10-20 ตัว อาชีพปศุสัตว์เป็นหนึ่งในความหวังของเกษตรกรไทยที่ทำให้เกษตรกรมีรายได้อย่างสม่ำเสมอนอกเหนือจากการทำเกษตรกรรม นอกจากนี้ยังเป็นหนึ่งในอาชีพที่เกษตรกรต้องใช้ความขยันหมั่นเพียรและความสม่ำเสมอในการเลี้ยงและการหาข้อมูลเกี่ยวกับวัวอยู่เสมอ จึงเป็นอาชีพที่มีได้มีคุณค่าแต่ในทางเศรษฐกิจเท่านั้น แต่ยังมีคุณค่าในการเสริมสร้างศักยภาพในการเรียนรู้ให้กับเกษตรกรด้วย การไหลบ่าเข้ามาของนมผงและเนื้อโคจากต่างประเทศทำให้เกษตรกรเหล่านี้ต้องสูญเสียอาชีพและรายได้ไป ผลที่ตามมาคือการลดทอนทางเลือกในการมีคุณภาพชีวิตที่ดีของเกษตรกรลงให้เหลือเพียงการเป็นแรงงานอพยพในเมืองหรือแม้กระทั่งต้องผลักดันให้ต้องเดินทางไปทำงานต่างประเทศซึ่งในกรณีหลังก่อให้เกิดปัญหาตามมาหลายประการ ทั้งเรื่องการถูกละเลย ปัญหาครอบครัว และสุขภาพ

ในทางกลับกัน ความสามารถดูดซับแรงงานเหล่านี้เข้าไปยังอุตสาหกรรมที่จะได้รับประโยชน์จากการเปิดเสรียังมีค่อนข้างน้อย ตัวอย่างเช่น อุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน ในปี 2545 การจ้างงานในอุตสาหกรรมนี้มีจำนวนเพียง 182,300 คนเท่านั้น[6] ซึ่งจะเห็นว่าน้อยกว่าการจ้างงานในภาคปศุสัตว์อยู่มาก ผลการศึกษาของกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศพบว่าการเปิดเสรีกับนิวซีแลนด์จะทำให้สวัสดิการของสังคมเพิ่มขึ้นเพียง 16.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐ การบริโภคเอกชนเพิ่มขึ้นเพียง 0.02% ขณะที่นิวซีแลนด์จะมีสวัสดิการทางสังคมเพิ่มขึ้น 60.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐ[7]

5. การเปิดเสรีภาคบริการและการลงทุน

ภาคบริการเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งของสินค้าส่งออกของนิวซีแลนด์ ในปี 2545 ไทยนำเข้าสินค้าบริการจากนิวซีแลนด์เป็นมูลค่าเกือบ 7 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ขณะที่ไทยส่งออกบริการไปนิวซีแลนด์เพียง 1 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เนื่องจากขณะนี้ยังไม่มีมาตรการด้านภาคบริการ เพราะทางนิวซีแลนด์เสนอให้กระทำในอีก 3 ปีข้างหน้า ดังนั้นผลของการเปิดเสรีจะยังไม่เห็นในช่วงระยะเวลา 1-2 ปีข้างหน้า อย่างไรก็ตาม หากมีการเจรจาเชื่อว่าภาคบริการไทยหลายส่วนจะได้รับผลกระทบ

ภาคการศึกษาเป็นหนึ่งในบริการมีแนวโน้มจะอยู่ในข่ายเปิดเสรีเพราะการให้บริการด้านการศึกษาคือบริการที่สำคัญของนิวซีแลนด์ รวมทั้งในปัจจุบันนักเรียนไทยที่เดินทางไปเรียนนิวซีแลนด์จำนวนพอสมควร เมื่อพิจารณาถึงว่าในอนาคตมหาวิทยาลัยไทยต้องพึ่งพิงแหล่งเงินทุน

จากภายนอกมากขึ้น การเข้ามาแข่งขันของมหาวิทยาลัยต่างประเทศจะผลักดันให้มหาวิทยาลัยไทย ต้องยิ่งต้องเร่งผลิตหลักสูตรที่เป็นที่ต้องการของผู้เรียนและหน่วยธุรกิจ อย่างเช่น โปรแกรม บริหารธุรกิจหลักสูตรนานาชาติมากขึ้น เพื่อตอบสนองผู้เรียนที่มีอำนาจซื้อ แต่ขณะเดียวกันทำให้ มหาวิทยาลัยไม่สามารถดำเนินพันธกิจที่ควรจะมีต่อสังคมและละเลยหลักสูตรหรือวิชาที่ไม่ สามารถให้ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจในระยะสั้นได้ เช่น วิชาทางมนุษยวิทยาหรือสังคมวิทยา

นอกจากบริการการศึกษาแล้ว บริการด้านธนาคาร การประกันภัย และการขนส่ง ก็มี แนวโน้มที่จะได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรี เพราะเป็นสาขาที่นิวซีแลนด์มีความชำนาญ

ในส่วนของการลงทุนนั้น สาขาที่อาจจะอยู่ในข่ายการเปิดเสรี คือ การผลิตซอฟต์แวร์ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และโทรคมนาคม การผลิตสินค้าทั่วไป เชื้อกระดาษ และผลิตภัณฑ์จาก กระดาษ และพลังงาน ประเด็นที่น่าเป็นห่วงที่สุดคือ การเข้ามาลงทุนในบริการสาธารณะ เพราะ หากข้อตกลงมีผลบังคับ ไทยต้องให้การปฏิบัติกับนักลงทุนชาวนิวซีแลนด์เท่าเทียมกับนักลงทุน ไทย

สำหรับการลงทุนของไทยในนิวซีแลนด์นั้น ปัจจุบัน ไทยเองก็ได้ประโยชน์จากการเปิด เสรีด้านบริการและการลงทุนอย่างกว้างขวางของนิวซีแลนด์ตามกรอบขององค์การค้าโลกอยู่ แล้ว เช่น กิจการด้านการเงิน การท่องเที่ยว การก่อสร้าง การสื่อสาร เป็นต้น ดังนั้น ไทยคงจะไม่ได้ ผลประโยชน์จากข้อตกลงในการเปิดเสรียิ่งขึ้นของนิวซีแลนด์เพิ่มขึ้นมากนัก

6. การจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ

นอกเหนือจากประเด็นการเจรจาทางการค้าและบริการข้างต้นแล้ว การเจรจาระหว่างไทย และนิวซีแลนด์ยังครอบคลุมการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐด้วย โดยในงานศึกษาร่วมระหว่างไทยและ นิวซีแลนด์ระบุว่า “...นโยบายของนิวซีแลนด์ต้องการให้มีการเปิดตลาดเสรีและโปร่งใส โดยยึด หลักความคุ้มค่าของเงิน การแข่งขันที่เสรีและมีประสิทธิภาพ ผู้ขายสินค้าได้รับโอกาสอย่างเต็มที่ และเป็นธรรม และเพิ่มความสามารถทางธุรกิจ การจัดทำความตกลงการค้าเสรีจะช่วยให้ผู้ขาย สินค้าและบริการของทั้งสองประเทศเข้าสู่ตลาดได้สะดวกยิ่งขึ้นและรวมไปถึงความร่วมมือและ การแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกัน” ซึ่งในแถลงการณ์ของกระทรวงการต่างประเทศและการค้าของ นิวซีแลนด์ได้ระบุถึงวัตถุประสงค์ในประเด็นนี้ที่มุ่งให้ผู้รับเหมาชาวนิวซีแลนด์สามารถเข้าถึง ตลาดการจัดซื้อจัดจ้างของรัฐบาลไทยให้มากกว่าที่เป็นอยู่ ดังนั้น แนวโน้มที่จะเกิดขึ้น คือ การเข้า มาแข่งขันของนักลงทุนต่างชาติในโครงการสาธารณะ

7. สูญเสียความสามารถในการพึ่งพาตนเอง

ท้ายที่สุด การเปิดเสรีทางการค้าไม่ได้นำไปสู่ความสามารถในการพึ่งพาตนเองที่เพิ่มขึ้น ในทางตรงกันข้าม เศรษฐกิจของประเทศรวมทั้งการดำเนินนโยบายด้านการค้าจะถูกจำกัดด้วยปัจจัยภายนอกมากขึ้น ยกตัวอย่างอุตสาหกรรมนม การเปิดเสรีการค้าทำให้ไทยสูญเสียความสามารถในการพึ่งพาตัวเองในการผลิตนมสด เพราะต้องพึ่งพาสินค้านำเข้าที่ราคาต่ำกว่า โดยเฉพาะเมื่อในอนาคตกลุ่มประเทศสหภาพยุโรปจะลดบทบาทในการเป็นผู้ผลิตนมส่งออกมา ทำให้นิวซีแลนด์และออสเตรเลียเป็นผู้ผลิตหลักของโลก และมีอิทธิพลต่อระดับราคาโลก นอกจากนี้การขาดแคลนผลิตภัณฑ์นมสามารถเกิดขึ้นได้หากสภาวะอากาศหรือปัจจัยอื่นๆ ไม่เอื้อต่อการผลิตในนิวซีแลนด์ หรือออสเตรเลีย ทำให้ท้ายที่สุดราคาต่อหน่วยเพิ่มขึ้น

ประเทศไทยส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมไปยังนิวซีแลนด์ประมาณ 76% ของสินค้าส่งออกทั้งหมด ขณะที่นิวซีแลนด์ส่งสินค้าประเภทเกษตรมาไทยมากกว่า คิดเป็น 51% การแลกเปลี่ยนประโยชน์ทางเศรษฐกิจของภาคเกษตรกรรมและตลาดภายในประเทศกับภาคอุตสาหกรรมและตลาดต่างประเทศนั้นสวนทางอย่างสิ้นเชิงกับแนวความคิดในการพึ่งพาตนเองและเศรษฐกิจแบบพอเพียง

1

[1] The Public Relations Department. Free Trade Agreement between Thailand and New Zealand. September 17, 2004. accessed on October 19, 2004 from http://thailand.prd.go.th/the_inside_view.php?id=329

[2] Robo Bank. 2004. The Thai Diary Sector under Liberalised Trade Conditions. Special Report.

[3] กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ. 2547. โครงการศึกษาวิเคราะห์ความพร้อมของไทยในการจัดทำเขตการค้าเสรี FTA. จาก http://www.dtn.moc.go.th/web/147/650/result_fta.asp?g_id=650&f_id=3656

[4] Nareerat Wiriyapong. 2004. Keeping the vows. Mid-Year Economic Review. Accessed on October 18, 2004 from <http://www.bangkokpost.net/midyear2004/industry02.html>

[5] กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ. 2547. โครงการศึกษาวิเคราะห์ความพร้อมของไทยในการจัดทำเขตการค้าเสรี FTA.

[6] คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2547. โครงการศึกษาผลกระทบจากการจัดทำเขตการค้าเสรี: อุตสาหกรรมรถยนต์ และส่วนประกอบ อุตสาหกรรมเม็ดพลาสติกและผลิตภัณฑ์พลาสติก อุตสาหกรรมยางรถยนต์และถุงมือยาง. ฉบับที่ 3. เสนอกรมการเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์. จาก <http://www.dtn.moc.go.th/web/fta-thai-aus/>

[7] กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ. 2547. โครงการศึกษาวิเคราะห์ความพร้อมของไทยในการจัดทำเขตการค้าเสรี FTA.

กลุ่มศึกษาข้อตกลงเขตการค้าเสรีภาคประชาชน(FTA WATCH)

กลุ่มศึกษาข้อตกลงเขตการค้าเสรีภาคประชาชน จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 13 ตุลาคม 2546 โดยการรวมตัวกันของนักวิชาการ และนักกิจกรรมจากสถาบันการศึกษา องค์กรอิสระภายใต้รัฐธรรมนูญ องค์กรพัฒนาเอกชน และเครือข่ายองค์กรประชาชน

การรวมตัวกันเฉพาะกิจของกลุ่มเกิดขึ้นจากการเล็งเห็นว่าการผลักดันเพื่อจัดทำข้อตกลงเขตการค้าเสรีซึ่งรัฐบาลกำลังดำเนินการอยู่กับประเทศต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับสหรัฐอเมริกา นั้นอาจนำไปสู่การละเมิดอำนาจอธิปไตยของชาติและสร้างความเสียหายต่อประชาชนไทย

การดำเนินการของกลุ่ม ฯ มีเป้าหมายที่จะทำให้ข้อตกลงเขตการค้าเสรีใดๆที่เกิดขึ้นหรือที่จะเกิดขึ้นในอนาคตต้องเกิดจากการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของภาคประชาชน ข้อตกลงใดๆที่เกิดขึ้นต้องไม่นำพาประเทศไปเป็นอาณานิคมของต่างชาติ หรือเพื่อตอบสนองต่อประโยชน์ของกลุ่มธุรกิจกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง แต่ต้องเป็นประโยชน์ไปเพื่อผลประโยชน์ของประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ การดำเนินการของกลุ่ม ฯ มิใช่เป็นไปเพื่อเคลื่อนไหวล้มล้างกระบวนการจัดทำเขตการค้าเสรีของรัฐบาล แต่จะทำหน้าที่ทางวิชาการโดยการสื่อสารกับสถาบันรัฐสภา สื่อมวลชน และภาคประชาชน

สื่อเผยแพร่ของ FTA WATCH

กลุ่มศึกษาข้อตกลงเขตการค้าเสรีภาคประชาชน บริการเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับ เศรษฐกิจ การเมือง สังคม วัฒนธรรม ที่เกี่ยวข้องกับการเจรจาเปิดเขตการค้าเสรีผ่านเว็บไซต์ซึ่งสามารถ เข้าชมได้ที่ www.ftawatch.org ท่านสามารถ

1. สมัครเป็นสมาชิกรับข้อมูลข่าวสารรายสัปดาห์ผ่านการส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ได้ทางเว็บไซต์ที่หน้าโฮมเพจ
2. จดหมายข่าว “เอฟทีเอ วอทช์” ซึ่งจะอยู่ในรูปไฟล์ *.pdf ทุกวันที่ 10 และ 25 ของทุกเดือน ซึ่งสามารถดาวน์โหลด จากเว็บไซต์
3. ขอรับสื่อเผยแพร่ VCD และ CD – Audio

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิและสมาชิกกลุ่มศึกษาเขตการค้าเสรีภาคประชาชน (FTA WATCH)

ผู้ทรงคุณวุฒิ/นักวิชาการ

1. ผศ.ลำลี ใจดี นักวิชาการอิสระ
2. รศ.ดร.จักรกฤษณ์ ควรวจน์

3. อาจารย์เจริญ คัมภีรภาพ รองอธิการบดี ฝ่ายทรัพยากรสินทางปัญญาและภูมิปัญญาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยศิลปากร
4. รศ.ดร.จิราพร ลิ้มปานานนท์ หัวหน้าหน่วยปฏิบัติการวิจัยเภสัชศาสตร์สังคม (วจกส) คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
5. รศ.ดร.สุริชัย หวันแก้ว ศูนย์ศึกษาการพัฒนาสังคม คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
6. รศ.ดร.สุธี ประศาสน์เศรษฐ์ คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
7. นายจอน อึ้งภากรณ์ สมาชิกวุฒิสภา
8. ผศ.ดร.วิทยา กุลสมบูรณ์ คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

องค์กรสมาชิก

1. กลุ่มศึกษาปัญหาฯ (กศย.)
2. องค์กรความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาไทย (ไบโอไทย) วิทยุรู้ เลียนจำรุณ ผู้อำนวยการ
3. โครงการยุทธศาสตร์นโยบายฐานทรัพยากร คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ คุณ . บัณฑูร เศรษฐศิโรตม์ ผู้อำนวยการ
4. โครงการศึกษาและปฏิบัติการงานพัฒนา (ไฟกัส) จักรชัย โฉมทองดี นักวิจัย
5. มูลนิธิเพื่อผู้บริโภค (มพบ.) สารี อ่องสมหวัง ผู้จัดการ
6. สหพันธ์องค์กรผู้บริโภค (สออบ.) สายรุ้ง ทองปลอน ผู้ประสานงาน
7. เครือข่ายเกษตรกรรมทางเลือก (กลท.)
8. ชมรมศิษย์เก่าบูรณะชนบทและเพื่อน (RRAFA)
9. คณะกรรมการองค์กรพัฒนาเอกชนด้านเอดส์ (กพอ.) บุญสนอง ตั้งอยู่ดี
10. มูลนิธิเข้าถึงเอดส์ (ACCESS) แสงศิริ ตริมรรคา
11. เครือข่ายผู้ติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์ประเทศไทย (TNP+) จารุณี ศิริพันธุ์
12. คณะทำงานโลกาภิวัตน์ คณะกรรมการประสานงานองค์กรพัฒนาเอกชน (กป.อพช.) กิ่งกร นรินทรกุล ณ อยุธยา
13. คณะกรรมการประสานงานองค์กรพัฒนาเอกชน (กป.อพช.)
14. กลุ่มศึกษาและรณรงค์มลภาวะอุตสาหกรรม
15. มูลนิธิพัฒนาภาคเหนือ
16. องค์กรหมอไร้พรมแดน (MSF_Belgium) ลาวัลย์ สาโรวิท

17. ฟอรัม เอเชีย (Forum-Asia) กมล กมลตระกูล

ข้อตกลงเขตการค้าเสรี

ผลประโยชน์ทับซ้อนของกลุ่มทุนในรัฐบาล

“จากการวิเคราะห์พบว่า ผู้ที่จะได้รับประโยชน์สูงสุดจากการทำข้อตกลงเขตการค้าเสรีคือ กลุ่มธุรกิจพาณิชย์การเกษตร ธุรกิจโทรคมนาคม ธุรกิจชิ้นส่วนยานยนต์ และอื่นๆที่ใกล้ชิดกับรัฐบาล ในขณะที่เราต้องยอมให้เกษตรกรนับล้านต้องสูญเสียอาชีพ คนไทยต้องซื้อยาและจ่ายค่าบริการสาธารณสุขในราคาแพง ต้องจำยอมให้ต่างชาติเข้ามายึดครองรัฐวิสาหกิจเกี่ยวกับกิจการสาธารณประโยชน์ต่างๆ ด้าน ประเทศจะหมดหนทางปกป้องสังคมเศรษฐกิจไทยจากการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นตามมา คนไทยจะหมดโอกาสดำเนินวิถีชีวิตตามแนวคิดพึ่งพาตนเอง”

แถลงการณ์ของนักวิชาการจากสถาบันต่างๆทั่วประเทศ 83 คน

28 มีนาคม 2547

การเจรจาเอฟทีเอกับประเทศต่างๆ

ขณะนี้รัฐบาลไทยได้ลงนามข้อตกลงเขตการค้าเสรีแล้วกับหลายประเทศ เช่น ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และอยู่ระหว่างการเจรจากับอีกหลายประเทศเช่น จีน ญี่ปุ่น เกาหลี บาห์เรน สหรัฐอเมริกา และกลุ่มประเทศ “บิมสเทค” (BIMSTEC) ซึ่งประกอบไปด้วย บังกลาเทศ อินเดีย พม่า ไทย และ ศรีลังกา ท่ามกลางเสียงวิพากษ์วิจารณ์ว่าการดำเนินการดังกล่าวเป็นไปโดยไม่โปร่งใส มีผลประโยชน์ทับซ้อน และขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน

ภาพแสดงพื้นที่ให้บริการของดาวเทียมไอพีสตาร์ ของบริษัทชินแซทเทลไลท์
(ภาพจากหน้าโฆษณาของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ)

ตารางแสดงสถานะของการเจรจาจัดทำข้อตกลงเขตการค้าเสรีกับต่างประเทศ

ประเทศ คู่เจรจา	สถานะของการจัดทำเอฟทีเอ (ปีเริ่มต้นเจรจา-ปีที่เจรจาแล้วเสร็จ)					
	2545	2546	2547	2548	2549	2550
ออสเตรเลีย		มีผลบังคับใช้แล้ว				
นิวซีแลนด์			มีผลบังคับใช้แล้ว			
จีน	มีผลแล้วกับฮ่องกงและมาเก๊า					
อินเดีย						
เปรู						
ญี่ปุ่น						
สหรัฐอเมริกา						
บาห์เรน						
บรูไน						

พื้นที่สีเขียว หมายถึงเอฟทีเอที่ได้เจรจาแล้วเสร็จ พื้นที่ที่ระบายด้วยเส้นทแยงหมายถึงยังอยู่ระหว่าง
เจรจา

ที่มา : คัดแปลงจากข้อมูลเว็บไซต์ของกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

กลุ่มทุนในรัฐบาล พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร

คณะรัฐบาลภายใต้การนำของพ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ไม่ใช่รัฐบาลชุดแรกที่มีกลุ่มทุนขนาดใหญ่เข้ามาเกี่ยวข้องด้วย แต่รัฐบาลชุดนี้มีความชัดเจนที่เป็นการรวมตัวกันของกลุ่มทุนหลายกลุ่มที่จัดตั้งพรรคการเมืองเพื่อเข้ามาแสดงบทบาททางการเมืองเอง แทนที่จะมีฐานะเป็นผู้สนับสนุนอยู่

ข้างหลังเหมือนดังเช่นในรัฐบาลหลายคณะที่ผ่านมาในอดีตของไทย กลุ่มทุนหลักดังกล่าวประกอบไปด้วย

กลุ่มชินวัตร เป็นธุรกิจครอบครัวของพ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ประกอบด้วย 5 บริษัทหลักคือ ชินคอร์ปอเรชั่น บริษัท แคววนซ์ อินโฟรเซอวิส หรือ เอไอเอส บริษัท ชินแซทเทลไลท์ บริษัท ไอทีวี และบริษัท เอสซี แอสเสท ทำธุรกิจด้านอสังหาริมทรัพย์ มูลค่าหุ้นของ 5 บริษัทนี้สูงถึงกว่า 2 แสนล้านบาท กลุ่มบริษัทชินเป็นเจ้าของดาวเทียมไทยคม 4 ดวง ซึ่งถือว่าเป็นกิจการดาวเทียมพาณิชย์รายใหญ่อันดับ 2 ของเอเชีย โดยดาวเทียมดวงล่าสุด "ไอพีสตาร์" นั้นมีเป้าหมายการให้บริการดาวเทียมที่รองรับบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง (บรอดแบนด์) อันดับ 1 ของโลก พื้นที่การให้บริการดาวเทียมของชินครอบคลุมทั่วทวีปเอเชีย ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ รวมถึงยุโรปบางส่วน

กลุ่มจีรุ่งเรืองกิจ คือ กลุ่มธุรกิจของนายสุริยะ จีรุ่งเรืองกิจ เลขาธิการพรรคไทยรักไทย และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ซึ่งมีธุรกิจเกี่ยวกับการผลิตอะไหล่ รถยนต์และมอเตอร์ไซค์ รวมทั้งธุรกิจพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ เมื่อรวมกับธุรกิจของตระกูล จุฬางกูร ซึ่งเป็นเครือญาติครอบครัวเดียวกันแต่ใช้คนละนามสกุล กลุ่มนี้มีบริษัทอยู่ในเครือนับร้อยบริษัท ธุรกิจหลักคือ กลุ่มไทยซัมมิต ที่ผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ขายให้กับค่ายรถโตโยต้า

กลุ่มมหากิจศิริ คือ กลุ่มของนายประยูทธ มหากิจศิริ รองหัวหน้า พรรคไทยรักไทย ธุรกิจสำคัญ เช่น ควอลิตี้ คอฟฟี่ โปรดักส์ จำกัด ผลิตเนสกาแฟ และผลิตภัณฑ์นม บริษัทไทยฟิล์ม อินค์สตรี้ ผลิตแผ่นฟิล์มอุตสาหกรรม สำหรับห่ออาหาร บริษัทไทยน็อกส์ สติล ผลิตเหล็กแผ่นไร้สนิม ริดเย้น บริษัทไทยคอปเปอร์ อินค์สตรี้ ผลิตทองแดงบริสุทธิ์ เป็นต้น

กลุ่มเจริญโภคภัณฑ์ เป็นกลุ่มธุรกิจอุตสาหกรรมเกษตรที่ใหญ่ที่สุดของประเทศไทยและเอเชียอาคเนย์ เป็นเจ้าของธุรกิจเมล็ดพันธุ์ผัก พืชไร่ อาหารสัตว์ การเลี้ยงสัตว์ในเกือบทุกสาขา การส่งออกผลิตภัณฑ์การเกษตร และยังเป็นเจ้าของกิจการเฟรนไชส์ร้านเซเว่น อีเลฟเว่น ตลอดจนกิจการธุรกิจสื่อสาร เช่น กิจการโทรทัศน์ เคเบิลทีวี และโทรศัพท์เคลื่อนที่ เป็นต้น กลุ่มเจริญโภคภัณฑ์มีความแนบแน่นกับรัฐบาลชุดนี้มาก ดังจะเห็นได้จากนายวัฒนา เมืองสุข และนายวีระชัย วีระเมธีกุล หลานเขยและบุตรเขยของนายธนินทร์ เจียรวนนท์ ได้รับตำแหน่งสำคัญทุกครั้งเมื่อมีการปรับคณะรัฐมนตรี

กลุ่มเจริญโภคภัณฑ์ยังได้ลงทุนร่วมกับบริษัทชั้นนำในต่างประเทศเป็นจำนวนมากด้วย ดังปรากฏรายละเอียดในตาราง

ธุรกิจ	บริษัท	ประเทศ	กิจการ
เกษตร	อาร์เบอร์เอเคอร์ เอเวียน คอนดินลัตลเกรน เมจิ	สหรัฐฯ สหรัฐฯ สหรัฐฯ ญี่ปุ่น	สัตว์ปีก สัตว์ปีก อาหารสัตว์ในจีน ผลิตภัณฑ์นม
เมล็ดพันธุ์	คัลลัป	สหรัฐฯ	เมล็ดพันธุ์ข้าวโพด
สัตว์น้ำ	อินโด-อควอดิกส์	อินเดีย	เลี้ยงกุ้ง
การตลาด	เซาท์แลนด์คอร์ป เทสโก เกอร์เบอร์	ญี่ปุ่น สหราชอาณาจักร สหรัฐฯ	เซเว่นอีเลฟเว่น ค้าปลีก อาหารเด็ก
โทรคมนาคม	เบลล์แอตเลนติก/ออ เรนจ์/ซีเมนส์/เอ็นอีซี	สหรัฐฯ/ สหราชอาณาจักร/ เยอรมนี/ญี่ปุ่น	โทรศัพท์มือถือ/ โทรคมนาคม
ปิโตรเคมี	Solvacie/Corovin GmbH	เนเธอร์แลนด์/เยอรมนี	ปิโตรเคมี
ประกันภัย	อาไลแอนซ์ เอจี	เยอรมนี	ประกันภัย

ที่มา : เว็บไซต์ของบริษัท

กลุ่มธุรกิจอื่นๆ เช่น กลุ่มทุนที่เป็นเจ้าของโรงพยาบาลเอกชนรายใหญ่ “วิชัย ทองแดง” ซึ่งเป็นของ ทนายความที่รับว่าความคดีชุกหุนของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตรเมื่อครั้งที่เข้ามารับตำแหน่งใหม่ๆ กลุ่มนี้มีโรงพยาบาลเอกชน 8 แห่งได้แก่ โรงพยาบาลพญาไท 1-2-3 โรงพยาบาลศรีราชานุคร โรงพยาบาลเปาโลเมโมเรียล โรงพยาบาลสยาม โรงพยาบาล วชิรปราการ และ โรงพยาบาลอุดร ปัญญาเวช

ผลประโยชน์ที่กลุ่มทุนได้รับจากการเจรจาเอฟทีเอกับต่างประเทศ

การเจรจาเอฟทีเอ	กลุ่มทุนที่ได้ประโยชน์	กลุ่มที่ได้รับผลกระทบ
<u>ไทย-ออสเตรเลีย</u> -ไทยลดภาษีเนื้อและผลิตภัณฑ์นม -ไทยลดภาษีแร่ -ออสเตรเลียเปิดรับการลงทุน โทรคมนาคม -ออสเตรเลียลดภาษีชิ้นส่วนยานยนต์	-กลุ่มผลิตชิ้นส่วนยานยนต์บริษัทที่ผลิตรถยนต์ขนาดเล็ก -ธุรกิจที่นำเข้าสินแร่เช่นทองคำและทองแดง -บริษัทที่นำเข้านมและผลิตภัณฑ์ -ธุรกิจดาวเทียมและบริษัทโทรคมนาคมอื่นๆ - สิ่งทอ	1 - เกษตรกรเลี้ยงโคนม - เกษตรกรเลี้ยงโคเนื้อ
<u>ไทย-นิวซีแลนด์</u> -ไทยลดภาษีเนื้อและผลิตภัณฑ์นม -นิวซีแลนด์เปิดรับการลงทุน โทรคมนาคม -นิวซีแลนด์ลดภาษีชิ้นส่วนยานยนต์	-กลุ่มผลิตชิ้นส่วนยานยนต์บริษัทที่ผลิตรถยนต์ขนาดเล็ก -บริษัทที่นำเข้านมและผลิตภัณฑ์ -ธุรกิจดาวเทียมและบริษัทโทรคมนาคมอื่นๆ - สิ่งทอ -ธุรกิจอาหารและบริการบางสาขา	1 - เกษตรกรเลี้ยงโคนม - เกษตรกรเลี้ยงโคเนื้อ
<u>ไทย-จีน</u> -ลดภาษีผักและผลไม้เหลือ 0%	-บริษัทเจริญโภคภัณฑ์ซึ่งเชี่ยวชาญตลาดจีน	-เกษตรกรปลูกหอม กระเทียม -เกษตรกรที่ปลูกผักและผลไม้เมืองหนาว
<u>ไทย-ญี่ปุ่น</u> -เปิดโอกาสให้ผู้ป่วยญี่ปุ่นเข้ามารักษาในประเทศโดยเบิกเงินกองทุนบำนาญจากรัฐบาลได้	-กลุ่มธุรกิจโรงพยาบาลเอกชน	-ประชาชนไทยที่ต้องรอรับบริการสาธารณสุข
<u>ไทย-สหรัฐ</u> -ลดภาษีข้าวโพดถั่วเหลือง -ยอมรับระบบกฎหมายทรัพย์สิน	-บริษัทเจริญโภคภัณฑ์ อุตสาหกรรมการส่งออกไก่ กุ้งและธุรกิจอาหารสัตว์	1 -เกษตรกรที่ปลูกข้าวโพด -เกษตรกรที่ปลูกถั่วเหลือง

ทางปัญญาของสหรัฐ	- สิ่งทอ	-เกษตรกรทั่วไปที่ต้องใช้
-เปิดเสรีการลงทุนและบริการ	- ชิ้นส่วนยานยนต์	เมล็ดพันธุ์ต่างประเทศ
	-กลุ่มทุนขนาดใหญ่ที่ร่วมทุนกับ	-ผู้ป่วยชื้อยาแพง
	ต่างประเทศ	-ธุรกิจขนาดเล็กอื่นๆที่ต้อง
		แข่งขันกับบริษัทสหรัฐ
		- กลุ่มทุนธนาคาร

ข้อเสนอ

1. ข้อตกลงเขตการค้าเสรีต้องผ่านการพิจารณาให้ความเห็นชอบของรัฐสภา
2. ต้องมีการทำประชามติเนื่องจากเป็นข้อตกลงซึ่งมีผลกระทบต่อประชาชนเป็นจำนวนมาก
3. ประชาชนที่ได้รับผลกระทบต้องมีส่วนร่วมและมีบทบาทในการตัดสินใจ
4. รัฐสภาต้องออกกฎหมายเพื่อควบคุมการเจรจาการค้าและการจัดทำข้อตกลงระหว่างประเทศ เพื่อให้รัฐสภา และประชาชนได้มีส่วนในกระบวนการดำเนินการเจรจาในข้อตกลงดังกล่าว

ภาคผนวก จ.

แบบฟอร์มข้อมูลนำเข้าซอฟต์แวร์

กรณีโคนม.....

นสตรับ-จ่าย(รายรับ-รายจ่าย)

ปี 25__

[illegible]

เลขที่สมาชิก

ทะเบียนอาคาร อายุใช้งาน ปี

ชื่อสมาชิก

เดือน	วันที่	ลำดับ	รหัสอาคาร	รายการอาคาร	วันที่ซื้อ / โอน	ต้นทุนซื้อ / โอน	เดือนที่เลิกใช้
มค.	1	1					
		2					
			รวม			-	

เลขที่สมาชิก

ทะเบียนอุปกรณ์ อายุใช้งาน ปี

ชื่อสมาชิก

เดือน	วันที่	ลำดับ	รหัสอาคาร	รายการอาคาร	วันที่ซื้อ / โอน	ต้นทุนซื้อ / โอน	เดือนที่เลิกใช้
มค.	1	1					
		2					
							1
							,
	1						
			รวม			-	

.....
ข้อสามสิบ

บันทึกของคองเหลืฮตุนงวดปลาหยงวุด ปี 25

ณ วันสิ้นเดือนสำรวจและประมาณของคงเหลือได้ดังนี้(มูลค่าเป็นบาท)			
ของคงเหลือยกมาต้นปี มกราคม(หรือต้นงวดเริ่มเดือน.....ปี.....)			บาท
ค่าอาหาร/แร่ธาตุคงเหลือต้นปี/งวด(ถ้ามี)			บาท
ค่ายาและเวชภัณฑ์คงเหลือต้นปี/งวด(ถ้ามี)			บาท
วัสดุสิ้นเปลืองคงเหลือต้นปี/งวด(ถ้ามี)			บาท
ของคงเหลือปลายเดือน		ม.ค.	ก.พ.
ค่าอาหาร/แร่ธาตุคงเหลือปลายเดือน (ถ้ามี)			
ค่ายาและเวชภัณฑ์คงเหลือปลายเดือน(ถ้ามี)			
วัสดุสิ้นเปลืองคงเหลือปลายเดือน(ถ้ามี)			

บรรณานุกรม

- กมล ไพศาลศิริวัฒน์. วิทยานิพนธ์เรื่อง ต้นทุนการผลิตโคทดแทนฝูงและการประหยัดต่อขนาด 2547 กรมปศุสัตว์ 60 ปี กรมปศุสัตว์ กรมปศุสัตว์ กรุงเทพฯ 2545
- กองปศุสัตว์สัมพันธ์ คู่มือปฏิบัติการเลี้ยงโคนมสำหรับเกษตรกร กรมปศุสัตว์ กรุงเทพฯ (ไม่ระบุปีที่พิมพ์)
- กองส่งเสริมปศุสัตว์. 2542. คู่มือการเลี้ยงโคนมด้วยเครื่องรีดแบบดั้งเดิม. กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรุงเทพฯ
- กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ : ภูมิปัญญาทางบัญชี สร้างวิถีสู่อนาคต สมุดคิดกำไร-ขาดทุนจากการประกอบอาชีพ โครงการเสริมสร้างภูมิปัญญาทางบัญชีแก่เกษตรกรไทย 2549
- ชาติรี ทินประภา(ผศ.ดร.)และคณะ การวิจัยศักยภาพอุตสาหกรรมโคนมของประเทศไทย พ.ศ. 2542 –2543, สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย(สกว.) 2547\
- ธวัชชัย อินทรตุล. เอกสารประกอบการฝึกอบรมระดับเจ้าหน้าที่หลักสูตรการเลี้ยงโคนม ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์เชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ 2539
- ธวัชชัย อินทรตุล การผลิตและการจัดการ โคนมที่ให้ผลผลิตสูง สถาบันพัฒนาฝึกอบรมและวิจัยโคนมแห่งชาติ กองบำรุงพันธุ์ กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 2539
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติตั้งแต่ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) และฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540-2542)
- <http://www.dld.go.th/planning/dairy%20cattle.htm>
- ภคินี ว่องโชคกุล : ต้นทุน ผลตอบแทนและปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณการผลิตน้ำนมดิบของเกษตรกร ปี 2535/36 วิทยานิพนธ์ ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขา/คณะ เศรษฐศาสตร์เกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (ประธานกรรมการที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. จักร ชำของ) 2538
- นิรันดร์ โพธิกานนท์, บุญเสริม ชีวะอิสระกุล และ บุญน้อม ชีวะอิสระกุล. 2537. การเลี้ยงโคทดแทนในกิจการเลี้ยงโคนม โครงการอาหารสัตว์ ไทย-เยอรมัน ภาควิชา สัตวบาล คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- วิเชียร ผลวัฒนสุข สหกรณ์โคนมหนองโพ จำกัด จากการสัมมนาวิชาการเรื่อง “วิบากกรรมโคนมไทย... ใครได้เสีย” เมื่อวันอังคารที่ 6 กุมภาพันธ์ 2544 ณ ห้อง 303 อาคารศูนย์เรียน รวม 3 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพฯ ในการประชุมวิชาการครั้งที่ 39 ของ

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จัดโดย สมาคมสัตวบาลแห่งประเทศไทย ร่วมกับภาควิชา
สัตวบาล มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิทยา สุริยาสาธพร, วีระศักดิ์ ปัญญาพรวิทยา, ประมินทร์ วินิจชัยกุล, ศุภรัตน์ บุญยชาติรา, วาสนา
ชัยศรี, ขวัญชาย เครือสุคนธ์ม สาขาวิชาคลินิกสัตว์เคี้ยวเอื้อง คณะสัตวแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์ในการผลิตน้ำนมดิบจากฟาร์มโคนมใน
จังหวัดเชียงใหม่, เชียงใหม่สัตวแพทย์สาร 2549;4(1):43-50 ,
<http://www.vet.cmu.ac.th/journal/>

วิโรจน์ ภัทรจินดา. อาหารและการจัดการฟาร์มโคนมขนาดใหญ่ ภาควิชาสัตวศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 2540.

สินชัย เรืองไฟบุญย์ สาริตอยู่ยืน สหชัยชัยวุฒิ การเลี้ยงโคนม กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและ
สหกรณ์ กรุงเทพฯ 2548

สมเพชร ดุ้ยคำกริ์ จินตนา วงศ์นากนกร สหทัย ททรัพย์รอด สุธิดา อ่อนสองชั้น วนิดา กำเนิดเพ็ชร
2546 เทคนิคการเลี้ยงโคนมทดแทน กองบำรุงพันธุ์สัตว์ กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและ
สหกรณ์ กรุงเทพฯ

สถาบันวิจัยและพัฒนาโคนม. 2541. คู่มือการเลี้ยงโคนม องค์การส่งเสริม กิจการ โคนมแห่งประเทศไทย
ไทย

สุนิรัตน์ เอี่ยมละมัย. 2543. ซี.เอ็ม.ที. คืออะไร จดหมายข่าวโคนม 4(2) : 2-4.

สุนิรัตน์ เอี่ยมละมัยและคณะ . การดูแลสุขภาพโคนม. เอกสารประกอบการฝึกอบรมเกษตรกรผู้
เลี้ยงโคนม เขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น . 2542

FOOD AND AGRICULTURE ORGANIZATION OF THE UNITED NATIONS © FAO, Milk
and dairy products: production and processing costs, Rome, 1988.

FAO โครงการ Pro-Poor Livestock Policy Initiative(PPLOI) เอกสารหมายเลข 16 โดย Amit Saha,
Otto Garcia และTorsten Hemme นักเศรษฐศาสตร์ด้านผลผลิตนม เผยแพร่เมื่อวันที่ 29
กรกฎาคม 2547 http://www.fao.org/ag/againfo/projects/en/pplpi/project_docs.html

Manitoba Milk Producers' Marketing Board, Cost of Milk Production Study (Provincial
Parameters), 1989 and 1991- Statistics Canada, 62-004, Farm Input Price Index, Fourth
Quarter, 2001 (1) 1991 survey value, to reflect re-assessment of farm properties (2)
1991 levy rates, applied to 3,481 hectoliters

<http://www.exim.go.th/info/pdf/India%20Database%20June%202005.pdf>

<http://www.exim.go.th/info/pdf/India%20Database%20June%202005.pdf>

http://www.exim.go.th/info/pdf/New%20Zealand_Jun_052.pdf

